Lahelanpelto III asemakaava ja asemakaavan muutos kaava nro 3651

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman päivityksen mielipiteet, lausunnot ja niihin laaditut vastineet

Päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 8.1.-9.2.2026.

Päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin 4 viranomaisten kannanottoa ja 2 ilmoitusta siitä, ettei kannanottoa jätetä. Kirjallisia mielipiteitä muilta osallisilta saatiin 25 kappaletta.

Yhteenveto lausunnoista

Viranomaisten kannanotot päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta koskivat mm. avoimen kulttuurimaiseman säilyttämistä, hulevesien hallintaa, pohjavettä, Lähteentien muutoksia ja Kulkijanonnen luontoarvoja sekä Tuusulanjokilaakson virkistys- ja luontoarvoja. Lisäksi puistomuuntamoille varattuja aluevarauksia pyydettiin merkittäväksi kaavakartalle EN-aluevarauksina.

Kannanotot päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin seuraavilta tahoilta:

- Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo
- Caruna Oy
- Tuusula-seura ry
- Keski-Uudenmaan Ympäristökeskus

Seuraavat tahot ilmoittivat, etteivät jätä kannanottoa päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta:

- Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry
- Lupa- ja valvontavirasto LVV

Yhteenveto mielipiteistä

Osa vastaanotetuista mielipiteistä koski Lahelanorren asemakaavaa ja Lahelan kampuksen asemakaavaa, ja yksi mielipiteistä koski Tuuskotoa. Osa mielipiteistä oli sisällöltään pääosin identtisiä kaavaluonnoksesta jätettyjen mielipiteiden kanssa.

Mielipiteissä nousi esille useita epäselvyyksiä kaavaprosessiin ja sen eri vaiheisiin liittyen. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman päivittämistä kaavaluonnoksen nähtävilläolon jälkeen kritisoitiin. Päivitettyä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa

pidettiin puutteellisena, sillä esimerkiksi vaikutusten arviointimenetelmiä ei ole siinä eritelty. Mielipiteissä peräänkuulutettiin myös laajemmin kaavatyön vaikutusten tarkkaa ja monipuolista arviointia. Eräässä mielipiteessä ihmeteltiin, miksi kaavaluonnoksen mielipiteitä ja niihin laadittuja vastineita ei ollut nähtävillä kaavan hankekortilla päivitetyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolon aikana. Lisäksi kritisoitiin vuorovaikutuksen riittävyyttä, tiedottamista sekä sitä, että vaikutusten arviointia siirretään liian myöhäisiin vaiheisiin.

Lähteentien muutokset herättivät laajaa huolta. Erityisen huolestuttavana pidettiin kadun muuttumista kokoojakaduksi, liikennemäärien arvioitua kasvua ja koululiikenteen vaikutuksia. Alueen asukkaat vastustivat Lähteentien avaamista läpiajolle korostaen Lahelanrinteen naapuruston nykyistä rauhallisuutta ja turvallisuutta. Nykyisen asutuksen ja katualueen väliin toivottiin suojaviheralueita. Osassa mielipiteistä Lähteentien katualuetta toivottiin levennettävän ainoastaan Kulkijanonnen lähivirkistysalueen suuntaan, toisaalta toisissa mielipiteissä nimenomaan Kulkijanonnen kaventamista vastustettiin.

Liikenneturvallisuuden parantamiseksi toivottiin esimerkiksi korotettuja suojateitä ja risteysten säilyttämistä tasa-arvoisina. Eräässä mielipiteessä toivottiin kadunvarsipysäköinnin lisäämistä Lähteentien varrella, ja toisessa mielipiteessä sen kieltämistä kokonaisuudessaan. Liikenneturvallisuuden lisäksi nostettiin esille lisääntyvän liikenteen aiheuttamat melu-, tärinä- ja saastehaitat ja toivottiin uusien meluaitojen tai -vallien rakentamista. Osa mielipiteistä toi esiin myös jo olemassa olevien melusuojausten puutteet ja keskeneräiset ratkaisut. Eräässä mielipiteessä Lähteentien katualueen leventäminen Lähteentien ja Lahelantien risteysalueella nähtiin tarpeettomana.

Mielipiteissä kyseenalaistettiin kaavaluonnoksen ratkaisu, jossa ainoastaan Lähteentie on avattu läpiajolle, mutta kaava-alueen ja Autiorinteen välille ei ole esitetty katuyhteyttä. Eräässä mielipiteessä toivottiin, että Huhtatien ja Nahkelantien välinen risteys suljettaisiin ja Autiorinteen liikenne ohjattaisiin kokonaisuudessaan Lahelanpelto III asuinalueen kautta. Toisaalta joissain mielipiteissä toivottiin läpiajoa myös Autiorinteen alueen läpi. Eräässä mielipiteessä pelättiin Lahelan uuden koulun liikenteen ohjautumista yksinomaan Lähteentien kautta. Lahelanorren pikaista rakentamista peräänkuulutettiin, jotta liikenne jakautuisi jo alueen rakentumisen alkuvaiheessa tasaisesti eri reiteille.

Lähes kaikissa mielipiteissä vastustettiin luonnonympäristön vähenemistä alueella. Lähiluontoa puolustettiin mm. luonnon monimuotoisuuteen, luontoarvoihin, ekologisiin yhteyksiin, virkistyskäyttöön, rauhalliseen elinympäristöön ja luonnonympäristön terveyshyötyihin vedoten. Eräässä mielipiteessä korostettiin erityisesti lähiluonnon merkitystä lasten luontosuhteelle ja terveyttä edistävälle kasvuympäristölle. Useissa mielipiteissä vaadittiin Knaapin metsän säilyttämistä kokonaisuudessaan sekä Tuusulanjoen jokilaakson säilyttämistä rakentamattomana ekologisena yhteytenä. Luontoselvitysten ajantasaisuutta ja kattavuutta esimerkiksi pienvesien suhteen

kyseenalaistettiin ja niihin toivottiin päivityksiä. Lisäksi mielipiteissä pyydettiin täsmentämään, miten erinäiset selvityksissä raportoidut luontoarvot on huomioitu kaavatyössä. Erityisesti nostettiin esiin uhanalaiset luontotyypit ja lajit, mm. pienvedet, lepakkokohteet, linnusto ja jokiluonto.

Alueelle suunniteltujen uusien palveluiden, koirapuiston ja viljelyspalstojen, tarpeellisuutta kyseenalaistettiin. Lasten näkökulmasta nousivat esiin heille suunnatut palvelut; alueelle peräänkuulutettiin esimerkiksi pulkkamäkiä, kiipeilymahdollisuuksia ja leikkimiseen soveltuvia puroja. Lahelan uuden koulun ja päiväkodin pihan ja lähiympäristön pelättiin rakentuvan askeettisina. Lisäksi tuotiin esiin huoli siitä, ettei alueelle suunniteltu riittävästi nuorille ja koululaisille soveltuvia palveluita ja harrastusmahdollisuuksia.

Uutta rakentamista vastustettiin useissa mielipiteissä paitsi lähiluonnon, myös pohjaveden suojelun, vaikeiden perustamisolosuhteiden ja Tuusulanjoen tulva-alueen näkökulmasta. Useissa mielipiteissä esitettiin, että rakentaminen tulisi kohdentaa kokonaan muualle paremmin rakentamiseen soveltuville alueille. Alueelle ei toivottu tiivistä rakentamista eikä kerrostaloja. Lahelanrinteen kulttuurihistoriallisia arvoja ensimmäisenä asuntomessualueena korostettiin ja erityistä vastustusta herätti alueelle esitetty täydennysrakentaminen, joka sijoittuu jo olemassa olevien tonttien välittömään läheisyyteen. Lisäksi tuotiin esiin huoli kiinteistöjen arvon alenemisesta ja nykyisen asumisväljyyden heikkenemisestä.

Puhelinpäivystys

Päivitetyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä olon aikana järjestettiin puhelinpäivystys 20.1.2026 klo 14–16. Kaavasuunnittelija oli tällöin tavoitettavissa puhelimitse Lahelanpelto III kaavatyöhön ja päivitettyyn osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan liittyen. Puhelinpäivystyksen aikana ei saatu puheluita.

Vastineet viranomaisten kannanottoihin

1. Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

Kiitos lausuntopyynnöstä. Mielellämme otamme näitä vastaan vaikka kaikkiin emme aina ehdi reagoimaan.

1.1. Vastine

Merkitään tiedoksi.

2. Lausunto: Caruna Oy

Caruna on antanut aiemmasta OAS-vaiheesta lausunnon 15.11.2024 ja kaavaluonnoksesta lausunnon 12.6.2025. Pyytäisimme tarkennusta olemassa olevien puistomuuntamoiden ja uusien puistomuuntamovarausten osalta kaavakartan merkintöihin seuraavasti: "Pyydämme, että et/vm - merkinnöillä varustetut määräalat merkittäisiin kaavamääräyksiin sekä -karttoihin puistomuuntamoiden sijoittamisen mahdollistavalla EN-merkinnällä (Energiahuollon alue)."

Carunalla ei ole muuta lisättävää aiempiin lausuntoihin. Toivomme mahdollisuutta lausua myös kaavoituksen seuraavissa vaiheissa.

2.1. Vastine

Merkitään tiedoksi. Olevat puistomuuntamot ja uusien puistomuuntamoiden sijoituspaikat on merkitty vm-merkinnöillä. EN-merkintää ei käytetä Tuusulassa puistomuuntamoiden merkitsemiseen VL-alueella.

3. Lausunto: Tuusula-seura ry

Tuusula Seura tarkastelee kaavaa erityisesti kotiseutuidentiteetin, kulttuurimaiseman sekä jokilaakson virkistyskäytön näkökulmasta. Pidämme tärkeänä, että kasvun ja rakentamisen ratkaisut sovitetaan alueen omaleimaisiin maisema- ja luontoarvoihin.

1. Yleinen näkemys

Taajaman hallittu täydentäminen on periaatteessa perusteltua, mutta Lahelanpelto III -alueen kohdalla keskeistä on, ettei Tuusulalle tunnusomainen peltomaisema häviä tai muutu pelkäksi rakentamisen “taustaksi”. Samalla Tuusulanjokilaakson tulee säilyä yhtenäisenä, toimivana ja viihtyisänä virkistys- ja luontoyhteytenä.

2. Kulttuurimaisema ja peltomaisemanäkymät

Lahelan pellot ja avoimet näkymät ovat osa Tuusulan maisemakuvaa. Niillä on merkitystä sekä paikallisidentiteetille että alueen viihtyisyydelle.

Tuusula Seura esittää, että kaavaratkaisussa:

Tunnistetaan ja säilytetään keskeiset peltomaisemanäkymät ja niiden muodostamat näkymälinjat. Näiden tulee näkyä kaavassa selkeästi esimerkiksi viheralueina tai muina rakentamista rajaavina ratkaisuina.

Rakentamisen mittakaava sovitetaan maisemaan, erityisesti peltoaukeiden ja jokilaakson reunoilla. Reunavyöhykkeillä tarvitaan porrastusta, jotta siirtymä avoimesta maisemasta taajamarakenteeseen ei ole jyrkkä.

Reunavyöhykkeiden laatu varmistetaan kaavamääräyksin (istutukset, puusto ja korttelien reunojen käsittely). Tavoitteena tulee olla, että peltomaisema säilyy arvokkaana maisematilana, ei “takapihojen reuna-alueena”.

3. Tuusulanjoki – virkistyskäytön kehittäminen ja jatkuvuus

Tuusulanjoki on alueen selkäranka. OAS:ssa todetaan, että suunnittelualue kuuluu Tuusulanjokilaakson virkistyskäytön yleissuunnitelman piiriin. Tämä on hyvä lähtökohta, mutta sen tulee näkyä asemakaavassa konkreettisina ratkaisuina.

Tuusula Seura esittää, että:

Jokilaakson reitistö ja yhteydet suunnitellaan selkeäksi ja katkeamattomaksi kokonaisuudeksi sekä alueen sisällä että yhteyksinä naapurialueille.

Reitit toteutetaan kulutuskestävällä tavalla, jokiluonto huomioiden. Myös valaistuksen tarve ja laatu tulee arvioida niin, ettei jokilaakson rauhallinen luonne kärsi.

Joen ympärille varataan riittävän leveä ja yhtenäinen viher-/suojavyöhyke, jotta sekä luontoarvot että virkistyskäyttö mahtuvat samaan kokonaisuuteen.

Kaava-aineistoon liitetään toteutuksen periaatteet: mitä jokilaakson virkistystä parantavia ratkaisuja tehdään ensimmäisinä ja miten ne kytkeytyvät kunnan laajempiin ulkoilu- ja viherverkostoihin.

4. Pohjavesi ja hulevedet

Suunnittelualue on pohjavesialuetta ja jokilaaksossa on tulvivia alueita. Näiden vuoksi hulevesiratkaisuilla ja rakentamisen ohjauksella on poikkeuksellisen suuri merkitys.

Tuusula Seura esittää, että:

Hulevesien hallinnassa painotetaan luontopohjaisia ratkaisuja (viivytys, imeytys ja avoimet ratkaisut) siellä missä se on mahdollista ja turvallista.

Tulvariskialueilla varmistetaan, ettei rakentaminen heikennä tulvatilan toimivuutta tai lisää haittoja alapuolisille alueille.

Pohjavesialueen rakentamisen aikaiset riskit (työmaavesien hallinta, maa-ainesten käsittely) huomioidaan ohjeistuksessa ja tarvittaessa kaavamääräyksissä.

5. Liikenne ja turvallisuus

Kaavatyön tavoitteisiin kuuluu Lähteentien turvallisuuden parantaminen. Tämä on tärkeää, koska alueelle syntyy uusia arjen liikkumistarpeita ja reittejä myös jokilaakson virkistysalueille.

Tuusula Seura esittää, että:

Jalankulun ja pyöräilyn yhteydet suunnitellaan turvallisiksi ja jatkuviksi.

Uusien katujärjestelyjen osalta varmistetaan, että asuinalueen liikenne ei muutu läpiajopainotteiseksi.

Mahdolliset melu- ja viihtyvyyshaitat ratkaistaan niin, että pihat ja jokilaakson reitit säilyvät laadukkaina.

6. Pyynnöt jatkovalmisteluun

Tuusula Seura pyytää, että kaavan jatkovalmistelussa:

Esitetään selkeästi, mitkä peltomaisemanäkymät säilytetään ja millä keinoilla

Osoitetaan Tuusulanjokivarren viher- ja virkistysratkaisut kokonaisuutena: vyöhykkeen leveys, reittien jatkuvuus ja toteutettavuus.

Täsmennetään hulevesien hallinnan ja pohjavesisuojelun periaatteet siten, että ne ovat käytännössä toteutettavia.

Avataan liikenne- ja turvallisuusratkaisut erityisesti Lähteentien osalta.

3.1. Vastine

Kaavaratkaisu on pyritty sovittamaan alueen kulttuurimaisemaan. Osa nykyisin avoimesta peltomaisemasta muuttuu rakennetuksi, mutta rakentaminen on sijoitettu siten, että alueelle ominaiset pitkät näkemälinjat peltojen ja niittyjen yli säilyvät. Uudet asuinkorttelit rajaavat avointa maisemaa luoden maisemaan uusia, osin sulkeutuneita reunoja.

Kaava-alueella on säilytetty laajoja lähivirkistysalueita, joista merkittävä osa on avointa peltoympäristöä. Tulvavedenniityn lähivirkistysalueelle on merkitty ama-rajauksella maisemallisesti tärkeä alueen osa, joka on säilytettävä pääosin avoimena.

Rakentamista on pyritty kaavamääräyksissä ja rakentamisohjeissa ohjaamaan siten, että avoimen peltomaiseman ja uusien tonttien välinen reunavyöhyke tulee huomioitua. Kortteleiden reunoille on osoitettu istutettava alueen osa, jolla istutusten tulee olla monikerroksisia. Tontit tulee aidata matalilla pensasaidoilla yleisten alueiden vastaisilla reunoilla. Puiden säilyttämisestä ja istuttamisesta on annettu kaavamääräyksiä.

Tuusulanjoen ympäristö on osoitettu lähivirkistysalueeksi VL sekä luonnonsuojelualueeksi SL. Kaava-alueen virkistysreitit ja kevyen liikenteen yhteydet

muodostavat alueelle kattavan kevyen liikenteen verkoston yhdistyen lähialueisiin ja niiden reitteihin.

Laajemmin Etelä-Tuusulan viher- ja ulkoliikuntapalveluita ja niiden kehittämistä on tarkasteltu Viher- ja ulkoliikuntapalveluiden kehittämissuunnitelmassa, Etelä-Tuusula ja Kellokoski (Tuusulan kunta, 2025). Tuusulanjoen varteen on kaavaehdotuksessa osoitettu ulkoilureitti Tuusunraitti, joka mahdollistaa osaltaan Tuusulanjoen vartta seurailevan virkistysreittikokonaisuuden rakentamisen. Tuusulanjoen varteen osoitetut ulkoilureitit ovat Tuusulanjokilaakson virkistyskäytön yleissuunnitelman mukaisia ja ne on suunniteltu tarkasti monialaisessa ryhmässä, jossa on kuultu myös ympäristökeskusta. Tuusulanjokilaakson virkistyskäytön yleissuunnitelmaa, pohjoisosa, valmistellaan yhtäaikaisesti Lahelanpelto III asemakaavan ja asemakaavan muutoksen kanssa. Tuusunraitti on tarkoitus toteuttaa polkumaisena, kevyesti rakennettavana yhteytenä, jota ei ole valaista ja jonka toteuttaminen tehdään luontoon mahdollisimman vähän kajoavasti.

Asemakaavassa on annettu kattavasti huleveteen ja pohjaveteen liittyviä kaavamääräyksiä. Kaavamääräyksissä mm. edellytetään hulevesien viivyttämistä tontilla ennen niiden ulos johtamista, rakennustyömaan aikaisten hulevesien käsittelyä maanpäällisellä viivyttävällä ja suodattavalla järjestelmällä sekä ettei muodostuvien hulevesien ja työmaavesien laatu saa vaarantaa vastaanottavan vesistön veden laatua eikä kiintoaineksia johtua vastaanottavaan vesistöön.

Kaavamääräyksillä ohjataan toteuttamaan rakentamattomat tontin osat pinnaltaan vettä läpäisevinä. Vettäläpäisevät pinnat auttavat osaltaan imeyttämään tonttien hulevesiä. VL-alueille on osoitettu ohjeellisia hulevesien johtamiseen ja viivyttämiseen varattuja alueen osia sekä ojia varten varattuja alueen osia, jotka yhdessä muodostavat kaava-alueen hulevesijärjestelmää.

Asemakaavaratkaisussa on tunnistettu ja huomioitu Tuusulanjoen tulva-alue. Kaavamääräykset edellyttävät tulvariskin huomioimista VL-alueilla, sekä Lahelankaarteen katualueella, niiltä osin, kun ne ulottuvat tulva-alueelle.

Lähteentien katualuetta on levennetty ja Lahelantien ja Lähteentien risteysaluetta laajennettu, mikä mahdollistaa Lähteentien turvallisuutta parantavat toimenpiteet. Katualueen leventämisen myötä Lähteentielle risteävien tonttikatujen näkemäalueita on mahdollista parantaa ja Lähteentielle voidaan toteuttaa leveämpi katualueesta erillinen kevyen liikenteen väylä sekä ajonopeutta hidastavia ratkaisuja.

Lähteentien liikenne lisääntymään kaavaratkaisun toteutumisen myötä, ja Lähteentielle tulee ohjautumaan myös läpiajoliikennettä. Lähteentien parantamistoimien yhtenä tavoitteena on kuitenkin myös hidastaa Lähteentien ajonopeutta, mikä tekee Lähteentiestä vähemmän houkuttelevan läpiajoreitin.

Hämeentien läheisyyteen osoitetut korttelialueet suojaavat osaa kaava-alueesta sekä olevia asuinkortteleita Hämeentien liikennemelulta.

Kaavaselostusta on tarkennettu kulttuurimaiseman, Tuusulanjokilaakson virkistysreittien, hulevesienhallinnan ja pohjavesiensuojelun sekä Lähteentien järjestelyjen osalta.

4. Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseo

Tuusulan kunta on pyytänyt Keski-Uudenmaan alueelliselta vastuumuseolta lausuntoa Lahelanpelto III asemakaava ja asemakaavan muutos osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. joka on asetettu uudelleen nähtäville. Museo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti kulttuuriympäristöjen ja maiseman sekä arkeologian vaalimisen näkökulmasta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Kaavatyön tavoitteena on laajentaa ja täydentää olemassa olevaa taajamarakennetta osoittamalla rakentamattomia pelto- ja metsäalueita asuinkäyttöön maisema-, luonto- ja virkistysarvot huomioiden. Asemakaava perustuu Lahelan yleissuunnitelman päivityksen aineistoihin.

Kaava-alueen rajausta, kaavan sisältöä ja tavoitteita, lähtötietoja, kaavaprosessin kulkua sekä kaavan aikataulua on päivitetty.

Lahelan yleissuunnitelman päivitys sisältää maisema-analyysin, sekä maisemasuunnittelun tavoitteet ja konseptin. Suhteuttaen tehtyjä selvityksiä alueen kulttuuriympäristön ja maiseman reunaehtoihin, ovat ne riittävät.

Lahelanpelto III kaava-alueelta ei tunneta Museoviraston ylläpitämän muinaisjäännösrekisterin mukaan muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muuta arkeologista kulttuuriperintöä. Kaavamuutosalueeseen ei liity arkeologista potentiaalia, joten Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo ei edellytä arkeologisia lisäselvityksiä kaavan yhteydessä.

Muutoksilla ei ole sellaisia vaikutuksia kulttuuriympäristöön, että vastuumuseolla olisi osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan huomautettavaa.

4.1. Vastine

Merkitään tiedoksi.

5. Lausunto: Keski-Uudenmaan Ympäristökeskus

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskee Autiorinteen, Lahelanrinteen, Lahelankankaan, Lahelanpelto II ja Mikkolan pientalovaltaisten alueiden ja Hämeentien välistä aluetta sekä Lähteentietä ympäristöineen. Kaava-alue koostuu pääosin viljelykäytössä olevista alueista, metsästä, Tuusulanjoen ranta-alueista sekä katualueesta. Osa kaava-alueesta on maaseudun kulttuurimaisema-aluetta. Kaava-alueen läpi kulkee ekologinen yhteys Tuusulanjokea mukaillen. Kaava-alue on

pohjavesialuetta, ja Tuusulanjoen ympärillä on tulvivaa aluetta. Kaavatyön tavoitteena on tuottaa asuintontteja olevien asuinalueiden jatkeeksi. Lisäksi asemakaava ja asemakaavan muutos mahdollistaa Lähteentien ja Lahelantien risteysalueen parantamistoimenpiteet.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen lausunto

Pohjavesi

Lähteentien alkupää sijoittuu paitsi Lahelan 1-luokan vedenhankintaa varten tärkeälle pohjavesialueelle, myös pohjaveden muodostumisalueelle. Lähteentien laajennustöillä sekä Lähteentien ja Lahelantien risteysalueen parantamistoimenpiteillä ei saa aiheuttaa haitallisia vaikutuksia pohjaveden korkeuteen, virtauksiin eikä pohjaveden laatuun.

Muilta osin pohjavesiasioita on käsitelty ympäristökeskuksen aiemmin antamissa lausunnoissa.

Luonto ja hulevedet

Asemakaava-alueeseen liitetyllä alueella Lähteentien varressa olisi hyvä tehdä vähintään kasvillisuuskartoitus. Voimme selvittää asiaa yhdessä kunnan edustajan kanssa. Suosittelemme, että Tuusulanjoen varren tulvivia niittyalueita hoidettaisiin laiduntamalla ja/tai niittämällä ja korjaamalla niittojäte pois, jolloin alueiden ravinteisuus vähitellen alenisi ja lajistollinen monimuotoisuus kasvaisi. Muilta osin luontoon ja hulevesiin liittyviä asioita on käsitelty ympäristökeskuksen aiemmin antamissa lausunnoissa.

5.1. Vastine

Kaava-alueen yleisten pohjavesimääräysten mukaan alueella on kielletty kaikki pohjaveden laatua heikentävät toimenpiteet. Rakennukset, kadut ja muut rakenteet on perustettava niin, ettei rakentaminen vaikuta pohjaveden korkeuteen eikä virtauksiin.

Lähteentiellä on suoritettu kasvillisuuskartoitus kesällä 2026. Kartoitus on lisätty kaavamateriaalin liitteeksi ja tuloksia on avattu kaavaselostuksessa.

Rakentamisohjeisiin on lisätty suositus Tuusulanjoen varren niittyalueiden hoidosta.

6. Lausunto: Lupa- ja valvontavirasto LVV

Lupa- ja valvontavirasto ei anna lausuntoa päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

6.1. Vastine

Merkitään tiedoksi.

Vastine vastaanotettuihin mielipiteisiin

Mielipiteeseen 25 on laadittu erillinen vastine, joka on esitetty tässä dokumentissa kyseisen mielipiteen jälkeen.

Mielipiteet 2, 3 ja 4 olivat sisällöltään osin identtisiä kaavaluonnoksesta vastaanotettujen mielipiteiden 18, 22 ja 19 kanssa. Niiltä osin, kun kyseiset mielipiteet vastaavat kaavaluonnoksesta saatuja, on vastineet esitetty dokumentissa *Kaavaluonnoksen mielipiteet, lausunnot ja vastineet*. Muilta osin mielipiteisiin on vastattu alla olevassa yleisvastineessa.

Yleistä

Kaavaratkaisu toteuttaa voimassa olevaa Tuusulan yleiskaavaa 2040, joka on saanut lainvoiman 17.12.2025. Yleiskaavan luonnos on ollut julkisesti nähtävillä vuonna 2014 ja yleiskaavaehdotus vuonna 2019 sekä vuodenvaihteessa 2021–2022. Valtuusto hyväksyi Tuusulan yleiskaavan kokouksessaan 14.11.2022. Yleiskaavassa alueelle on esitetty uutta pientalovaltaista asumista ja varaus uudelle koululle. Lahelanorren linjauksesta on esitetty kaksi eri vaihtoehtoa. Yleiskaava ohjaa asemakaavoitusta. Asemakaavaratkaisussa on kuitenkin tarkennettu yleiskaavan ratkaisuja paikalliset olosuhteet huomioiden.

Kesäkuun 2025 nähtävilläolon aikana kerättiin mielipiteitä kaavaluonnoksesta. Luonnosvaiheen palaute ei ollut nähtävillä kaavan hankekortilla osallistumis- ja arviointisuunnitelman päivitysvaiheessa, sillä vastineita ei ollut vielä käsitelty päätöksenteossa. Kaavaluonnoksesta saatu palaute käsitellään kaavaehdotuksen nähtäville asettamisen yhteydessä, ja lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet annetaan kunnanhallituksen päätöksellä. Tämän jälkeen lausunnot, mielipiteet ja sekä niihin laaditut vastineet tulevat julkisesti nähtäville kaavan hankekortille.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman päivittämisen syynä on ollut kaava-alueen laajentaminen ja laajentuneen kaava-alueen osallisten kuuleminen. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoituksena on saattaa osallisten tietoon kaavatyön käynnistyminen, ja kuvata yleisellä tasolla kaavan tavoitteita, lähtötietoja ja osallistumismahdollisuuksia sekä sitä, mitä vaikutuksia kaavatyön yhteydessä tullaan arvioimaan. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma ei ole yksityiskohtainen vaikutusten arviointiasiakirja, vaan arvioinnin tarkemmat menetelmät esitetään kaavaselostuksessa. Päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma on laadittu asianmukaisesti.

Asemakaavaehdotuksessa alueelle on osoitettu 137 erillispientalotonttia, 24 yhtiömuotoisille asuinrakennuksille varattua tonttia ja yksi maatilojen talouskeskuksille varattu tontti. Tontit mahdollistavat alueelle n. 970 asukasta.

Kaavan luonnosvaiheen nähtävilläolon jälkeen kaavaselostusta on täydennetty erityisesti vaikutusten arvioinnin osalta. Vaikutusten arvioinnissa tarkastellaan kattavasti

kaavan toteutumisen vaikutuksia esimerkiksi liikenteeseen, maisemaan, ilmastonmuutoksen hillintään ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, luontoon, luonnon monimuotoisuuteen, ekologisiin verkostoihin, pohjaveteen, hulevesiin, nykyisten ja uusien asukkaiden elinoloihin, palveluihin ja talouteen. Kaavan vaikutuksia on arvioitu kaavavaiheen edellyttämällä tarkkuudella, ja arviointi tarkentuu jatkosuunnittelussa. Kaavan taloudelliset vaikutukset on arvioitu osana kaavatyötä. Kaavan toteuttamista valvoo rakennusvalvontaviranomainen.

Luonto

Kaavaehdotuksessa 55 % kaava-alueen pinta-alasta on esitetty lähivirkistysalueena (VL) ja luonnonsuojelualueena (SL). Osa alueesta on avointa luonnonympäristöä ja osa metsää. Tuusulanjoen varsi on kokonaisuudessaan osoitettu lähivirkistysalueeksi.

Kaavaratkaisussa on huomioitu avointen, metsäisten ja kosteiden ekologisten yhteyksien ja elinympäristöjen säilyttäminen parhaillaan valmisteltavan Tuusulan vihersiniverkoston yleissuunnitelman (VISSI) mukaisesti. Näin pyritään turvaamaan eläinten ja eliöiden kulkureitit kaava-alueella sekä laajemmin koko kunnan alueella. Ekologisten käytävien huomioiminen tukee myös luonnon monimuotoisuutta.

Kaavamääräyksillä ja rakentamistapaohjeella on ohjattu lähivirkistysalueiden toteutusta siten, että ne toteutuisivat monimuotoisina ja luonnontilaisia piirteitä säilytettäisiin mahdollisimman paljon. Metsäsillä viherkaistoilla esimerkiksi uusien reittien toteuttamista on ohjattu siten, että olemassa olevaa puustoa säilytetään mahdollisimman paljon.

Kaavatyön tueksi on laadittu luontoselvitys (Enviro, 2019). Luontoselvitysten vanhenemiselle ei ole määritelty yleispäteviä aikamääreitä, vaan vanhentuneisuuden arviointiin vaikuttaa selvitettävien luontoarvojen tyyppi. Kaavan tausta-aineistoa on ehdotusvaiheessa täydennetty lähde-, sammal- ja kääpäselvityksellä (Taksonit, 2025), Lähteentien länsilaidan kasvillisuusperustaisella luontolausunnolla (Keski-Uudenmaan ympäristökeskus, 2026) sekä uudella lepakkoselvityksellä (Tuusulan kunta, 2026). Lähteiden osalta on lisäksi pyydetty Lupa- ja valvontavirastolta erillinen ennakkolausunto. Selvitykset sekä Lupa- ja valvontaviraston lausunto on lisätty kaavan liiteaineistoon ja tulokset sekä niiden huomioiminen kaavatyössä on raportoitu kaavaselostuksessa. Täydentävien selvitysten myötä voidaan katsoa, että alueen luontoselvitykset ovat kaavavaiheessa riittäviä ja ajantasaisia.

Luontoselvityksessä rajatusta arvokkaasta Knaapin metsän alueesta (11,2 ha) n. 9,2 ha sijaitsee Lahelanpelto III kaava-alueella. Noin 0,8 ha laajuinen osa metsästä jää Lahelankaarteen katualueen ja korttelin 2290 alueelle. Kyseisiä alueita lukuun ottamatta Knaapin metsän alue on osoitettu asemakaavassa luonnonsuojelualueeksi (SL) ja lähivirkistysalueeksi (VL). Arvokkain, vanhan metsän alue sijoittuu kokonaisuudessaan luonnonsuojelualueelle. Kaavaluonnoksessa Lahelankaarteen itäpuolelle esitetty A-kortteli on ehdotusvaiheessa poistettu. Uutta rakentamista ei ole osoitettu

Lahelankaarteen itäpuolelle, vaan alue on vedenottamon tonttia lukuunottamatta luonnonsuojelu- ja lähivirkistysaluetta. Näin myös luonnonsuojelualueen ympärillä olevaa nuorempaa metsää säilyy.

Lahelan lähteen alueen luontoselvityksen (Enviro, 2019) kuvion 2 pohjoisosa on kaavaehdotuksessa esitetty osin lähivirkistysalueeksi (VL) ja osin erillispientalojen korttelialueeksi (AO). Luontoselvityksen laatimisajankohtana 2019 heinäniityksi luokiteltu alue oli juuri niitetty, eikä sen kasvillisuutta voitu tutkia. Alue on kunnan omistamaa vuokralla olevaa peltomaata, joka ei ilmakuvatarkastelun perusteella ole ollut luonnontilassa luontoselvityksen laatimisen jälkeenkään. Kaava-alueelle sijoittuva osa kuviosta 9 on osoitettu luonnonsuojelualueeksi (SL).

Kaavaehdotus turvaa linnuston ja muun eläimistön elinolosuhteita ja lajikirjon säilymistä säilyttämällä monipuolisia elinympäristöjä. Alueelle jää metsiä, peltoja, niittyjä ja jokivarren ympäristö. Osa lajeista sopeutuu myös rakennettuun ympäristöön. Lähivirkistysalueiden ja luonnonsuojelualueiden hoitotoimenpiteet suunnitellaan kaavan toteutusvaiheessa.

Enviro Oy:n vuonna 2019 laatima lepakkoselvitys on päivitetty kesällä 2026. Päivitetyssä selvityksessä Knaapin metsän itäosaan rajattiin lepakoiden tärkeä saalistusalue (LUOPAS II-luokka; lepakkotieteellisen yhdistyksen luokka II), joka on kaavaehdotuksessa esitetty luonnonsuojelualueeksi. Arvokas lepakkoalue rajautuu alle 30 metrin pituiselta alueelta Lahelankaarteen katualueeseen, joka tullaan valaisemaan. Lisäksi katualueen läheisyydessä sijaitsee mahdollinen lepakoiden päiväpiilo. Muilta osin Lahelankaarteen katualueen ja arvokkaan lepakkoalueen väliin jää suojapuustoa SL-alueelle. Katuvalaistuksen vaikutusta lepakoiden elinympäristöön on mahdollista minimoida esimerkiksi pitämällä katuvalot sammutettuna touko-elokuussa lepakoiden aktiivisimpana aikana. Valaistus suunnitellaan tarkemmin kaavan toteutusvaiheessa ja suunnittelua ohjataan kaavaselostuksessa sekä rakentamistapaohjeessa.

Tuusulanjoen arvokas jokivarsi on kaavaehdotuksessa esitetty kokonaisuudessaan lähivirkistysalueena (VL). Jokivarren hoitamisesta on rakentamistapaohjeessa annettu ympäristökeskuksen suosittelemia ohjeistuksia. Alueen hulevedet kulkeutuvat lopulta Tuusulanjokeen, mikä tekee hulevesien laadullisesta hallinnasta erityisen tärkeää. Kaava-alueen hulevesien hallinnan periaatteet on suunniteltu Lahelanpellon yleissuunnitelman päivityksen (Ramboll, 2024) yhteydessä. Suunnitelmissa on huomioitu sekä hulevesien määrällinen että laadullinen hallinta. Kaava-alueen hulevedet pyritään käsittelemään mahdollisimman lähellä niiden syntypaikkaa ja lähtökohtaisesti maan pinnalla. Kaavaehdotuksessa on esitetty tarvittavat tilavaraukset hulevesien johtamista ja viivyttämistä varten, sekä annettu kattavasti hulevesiä koskevia kaavamääräyksiä. Kaavamääräysten mukaan hulevesien laadullinen kuormitus ei saa vaarantaa Tuusulanjoen uhanalaista luontotyyppiä ja lajien elinympäristöä tai joen vedenlaatua.

Reitistöt, virkistys ja palvelut

Vihersiniverkostosuunnitelman (VISSI) ja kuntastrategian 2026–2029 mukainen tavoite on, että taajamien asemakaava-alueella asuvilla asukkailla on enintään 300 metriä vähintään 1,5 hehtaarin laajuiselle viheralueelle (puistot, luonnonsuojelualueet, ulkoilualueet, virkistysalueet sekä maa- ja metsätalousalueet). Kaavaehdotus säilyttää kaava-alueella ja sen ympäristössä riittävän kattavuuden viheralueiden osalta. Kaavaratkaisu myös korjaa tunnistettua katvealuetta.

Kaavaehdotuksessa osoitetut laajat avoimet ja metsäiset lähivirkistysalueet palvelevat alueen asukkaiden lisäksi myös tulevan Lahelan koulun oppilaita ja päiväkodin lapsia. Lähvirkistysalueiden ja niille sijoitettavien toimintojen tarkempi suunnittelu tapahtuu kaavan toteutusvaiheessa. Kaavan ehdotusvaiheessa Anssin-Jukan puistoon rajautuva asuinkortteli on poistettu, ja Anssin-Jukan puistoon muodostuu n. hehtaarin kokoinen metsikkö Lahelan koulun ja päiväkodin välittömään läheisyyteen.

Lahelan kampuksen asemakaavassa (lainvoima 2024) koululle, päiväkodille ja nuorisotilalle varattu tontti on mitoitettu siten, että tontille voidaan sijoittaa urheilukenttä. Koulun tontille on tarkoitus toteuttaa kattava liikunnallinen kokonaisuus, joka palvelee paitsi koulua ja päiväkotia, myös alueen asukkaita. Koulun ja päiväkodin piha-alueet toteutetaan monipuolisina motoristen, sosiaalisten ja kognitiivisten taitojen kehittymistä tukevina ympäristöinä.

Kulttuuri- ja maisema-arvot

Kaavassa on pyritty sovittamaan uusi rakentaminen olemassa olevaan ympäristöön. Kaavamääräykset ja rakentamistapaohjeet ohjaavat alueen rakentamista toteutumaan pienipiirteisenä maaseutumaisemaan sopeutuvana. Rakennusten on esimerkiksi oltava lautaverhoiltuja ja harjakattoisia, ja kattokaltevuuden on oltava kulttuuriympäristöön soveltuva. Julkisivuissa sallittuja värisävyjä ovat murretut, maanläheiset sävyt, eikä päävärinä sallita mustan tai valkoisen sävyjä.

Tiivis rakenne, jossa tontit ovat pieniä, mahdollistaa rakentamisen keskittämisen pienemmille alueille ja laajojen lähivirkistys- ja luonnonsuojelualueiden säästämisen toisaalla. Kaavamääräyksissä ja rakentamisohjeissa on ohjattu tonttien toteuttamista siten, että ympäristö toteutuisi mahdollisimman vihreänä ja monimuotoisena.

Alueelle saa rakentaa ainoastaan yksi- ja kaksikerroksisia rakennuksia. A-korttelialueille, joita sijaitsee Hämeentien ja alueen kokoojakatujen varrella, saa rakentaa muiden yhtiömuotoisten rakennusten ohella kaksi kerrosta korkeita pienkerrostaloja. Vaikutuksiltaan kaksikerroksinen pienkerrostalo ei merkittävästi eroa kaksi kerrosta korkeasta rivitalosta. On odotettavaa, että suurin osa A-korttelialueista toteutuu rivitaloina tai esimerkiksi paritaloyhtiöinä.

Lahelanrinteen vuoden 1970 asuntomessualueen laidalle Saniaisentien päätyyn on kaavaehdotuksessa esitetty viisi uutta tonttia. Kolme yhtiömuotoisille pientaloille (AP)

varattua tonttia täydentävät asuntomessualueen rivitalokortteleita Saniaisentien ja Kissankellontien välillä ja kaksi erillispientalotonttia on esitetty Saniaisentien itäpuolelle. Erillispientalotonttien eteläpuolelta säilyy kulkuyhteys Lahelanrinteenpuistoon.

Saniaisentien päätyyn esitettyjen uusien tonttien rakennusoikeutta on vähennetty kaavan ehdotusvaiheessa. Uutta rakentamista on kaavamääräyksillä ja rakentamisohjeilla ohjattu asuntomessualueen kokonaisuuteen sopivaksi esimerkiksi siten, että rakentaminen on matalaa ja kattokulmat loivia.

Liikenne ja liikennemelu

Liikennejärjestelyjä on tarkasteltu osana laajempaa kokonaisuutta, jossa huomioidaan alueen sisäinen katuverkko, ympäröivä tieverkko sekä Lahelanorren toteutuminen.

Kaavan keskeisten kokoojakatujen Lahelankaarteen ja Lahelanpellontien linjaukset on tutkittu Lahelanpellon yleissuunnitelman päivityksen (Ramboll, 2024) yhteydessä, ja niihin ovat vaikuttaneet mm. maastonmuodot, maaperäolosuhteet, vedenottamon suoja-alue, Lahelan koulun sijainti, liittyminen ympäröivään katuverkkoon sekä nykyinen asutus. Liikennejärjestelyjen vaihtoehtoja on tarkasteltu yleissuunnitteluvaiheessa useista näkökulmista. Yleissuunnitelman päivityksen yhteydessä on tutkittu myös liikennemäärien lisääntymistä sekä tarkasteltu liikenteen toimivuutta ennustetilanteissa.

Läpiajoliikenteen osoittaminen Autiorinteen läpi ei ole mahdollista, sillä alueen olemassa olevat kadut eivät sovellu liikennemäärien kasvattamiseen. Lisäksi Huhtatien ja Nahkelantien risteysalue sijaitsee liian lähellä Koskenmäentien kiertoliittymää. Lähteentiellä katualueen leventäminen on mahdollista, mikä mahdollistaa katualueen suunnittelun ja toteuttamisen siten, että se soveltuu läpiajoliikenteelle. Tästä syystä läpiajo pohjoisen suuntaan on osoitettu ainoastaan Lähteentien kautta. Mikäli Huhtatien ja Nahkelantien risteys puolestaan suljettaisiin, ja Autiorinteeseen osoitettaisiin ajo ainoastaan Lahelanpelto III kaava-alueen kautta, kuormittaisi se erityisesti Lähteentietä entisestään, mikä ei ole toivottavaa.

Lähteentien läpiajoyhteys on tutkittu ja osoitettu osana alueen liikenneverkon kokonaisratkaisua. Yhteyden tarkoituksena ei ole muodostaa merkittävää oikaisureittiä, vaan turvata liikenneverkon toimivuus, turvallisuus ja saavutettavuus, samalla palvellen alueella säilyvää maatalousliikennettä. Läpiajoliikenteen määrää ja vaikutuksia tarkastellaan jatkosuunnittelussa ja hallitaan tarvittaessa liikenteen rauhoittamisen keinoin. Alueen olemassa oleva asuinympäristö erityispiirteineen otetaan huomioon suunnittelun tarkentuessa.

Kaavaehdotuksessa Lähteentien katualuetta on levennetty ainoastaan länsipuolelle Kulkijanonnen suuntaan, lukuun ottamatta Lähteentien ja Lahelantien risteysaluetta, jolla katualuetta on levennetty myös itäpuolisen EV alueen suuntaan. Liittymäalueen leventäminen mahdollistaa toimivan ja turvallisen risteysalueen suunnittelun. Lähteentien kaltaisen kokoojakadun ja tonttien väliin ei ole tarpeellista jättää suojaviheraluetta. Lähteentien sekä alueen kevyen liikenteen väylien tarkempi

suunnittelu, mukaan lukien liikenneturvallisuutta koskevat parannukset, tapahtuu kaavan toteutusvaiheessa.

Liikenne-ennusteiden mukaan Lähteentien liikennemäärät tulevat nousemaan, mutta liikennettä ohjautuu alueelle tasaisesti myös muista suunnista, Lahelanpellontien ja Lahelankaarteen kautta. Ennustetilanteessa Lahelankaarteen, Lahelanpellontien ja Lähteentien liikennemäärät ovat selvästi pienempiä kuin aluetta ympäröivien alueellisten kokoojakatujen, kuten Lahelantien ja tulevan Lahelanorren liikennemäärät. Lahelan koulun liikenne ohjataan alkuvaiheessa etelästä Lahelanpelto II alueen ja Lahelanorren eteläosan kautta. Myöhemmin, kun Lahelankaarre ja Lahelanpellontie rakentuvat kokonaisuudessaan, tulee liikenne jakautumaan tasaisemmin eri reiteille, mukaan lukien Lähteentie.

Rakentamisen on tarkoitus toteutua vaiheittain siten, että rakentaminen aloitetaan olemassa olevaan katuverkkoon kytkeytyviltä osin Lähteentien, Lahelanpellontien ja Lahelankaarteen eteläosan alueilla. Lahelanorren asemakaava on saanut lainvoiman 2025.

Lahelanpellon yleissuunnitelman päivityksen yhteydessä laadittiin meluselvitys, jossa selvitettiin laskennallisesti mallintamalla suunnittelukohteeseen kohdistuva tieliikenteen melu. Selvityksen mukaan ennustetilante essa Lahelanrinteen olemassa olevien rakennusten pihoille muodostuu edelleen melulta suojaisia ulkotiloja, ja sisätilojen melusuojaukseen riittävät tavanomaiset seinärakenteet.

Pohjavesi

Kaavaratkaisu on laadittu Lahelanpellon yleisuunnitelman päivityksen (Ramboll, 2024) pohjalta. Yleissuunnitelman päivityksessä on huomioitu lähtötietona laajasti aiempia selvityksiä ja täydennetty niitä esimerkiksi erillisellä suunnittelualuetta koskevalla pohjavesiselvityksellä ja rakennettavuusselvityksellä. Kaavaratkaisu perustuu siten useisiin eri ajankohtina laadittuihin selvityksiin sekä niiden päivityksiin.

Ehdotusvaiheen aikana on tilattu erillinen selvitys kortteleiden 2294–2296 perustamistavasta. Selvityksen johtopäätösten myötä luonnosvaiheen kaavaratkaisua on muutettu siten, että kortteleihin saa rakentaa ainoastaan yksikerroksisia erillispientaloja, jotka on perustettava maanvaraisesti.

Kaava-alue ei sijaitse varsinaisella pohjaveden muodostumisalueella lukuun ottamatta Lähteentien pohjoisosaa ja korttelia 2240. Käytännössä koko kaava-alueella pohjavesikerros on hienoaineskerroksen peittämä, eikä alueelle satava vesi näin ollen pääse imeytymään pohjavesikerrokseen. Tästä syystä kaava-alueella muodostuvan pohjaveden määrä on vähäinen, eikä kaavaehdotuksen mukaisella rakentamisella ole merkittävää vaikutusta pohjaveden määrään. Alueen maaperä toimii lisäksi luonnollisena suojakerroksena pohjavedelle.

Kaavaehdotuksessa on annettu laajasti määräyksiä, jotka turvaavat pohjaveden määrää ja laatua rakentamisaikana ja sen jälkeen. Rakentamisen suunnittelussa huomioidaan lisäksi paineelliseen pohjaveteen liittyvät erityispiirteet, kuten mahdollinen hydraulisen murtuman riski ja sen ehkäiseminen. Kaavamääräysten mukaan:

Alueella on kielletty kaikki pohjaveden laatua heikentävät toimenpiteet. Rakennukset, kadut ja muut rakenteet on perustettava niin, ettei rakentaminen vaikuta pohjaveden korkeuteen tai virtauksiin. Pohjaveden pysyvä alentaminen ei ole sallittua.

Paineellinen pohjavesi tulee ottaa huomioon kaikessa rakentamisessa. Paineellisen pohjaveden alueella paalutettaessa on ennen rakentamisen aloittamista laadittava pohjaveden hallintasuunnitelma. Ennen rakentamiseen ryhtymistä tulee pohjaolosuhteet varmistaa täydentävillä pohjatutkimuksilla rakennusten, katujen ja kunnallistekniikkalinjojen kohdilla.

Rakentamislupahakemuksen yhteydessä tulee esittää pohjaveden hallintasuunnitelma, jossa on esitetty rakentamisen aikaisen hulevesien hallinnan periaatteet sekä rakentamisen jälkeinen pohjaveden hallinta.

Lisäksi on annettu yksityiskohtaisempia määräyksiä esimerkiksi jätevesiä, lämmitysöljysäiliöitä sekä ajo- ja pysäköintialueita koskien. Kokonaisuutena määräykset ohjaavat rakentamista siten, että pohjaveden suojelu on keskeinen osa kaikkea alueen toteutusta, eikä rakentamista ole mahdollista toteuttaa ilman pohjaveden laadun ja määrän huomioimista suunnittelussa. Tienpidon ja talvikunnossapidon vaikutukset, mukaan lukien liukkaudentorjunta-aineet, huomioidaan jatkosuunnittelussa siten, ettei toiminnasta aiheudu haittaa pohjaveden laadulle.

Lahelanpelto II:n rakentamisen aikana tarkkailtiin pohjaveteen kohdistuvia vaikutuksia. Vaikutuksia tarkkailtiin vuosina 2018–2023, minkä jälkeen tarkkailu lopetettiin, koska pohjavesivaikutuksia ei havaittu. Myös Lahelanpelto III alueen rakentamisen aikana tullaan tarkkailemaan pohjaveteen kohdistuvia vaikutuksia. Alueen rakennuttua pohjaveden laadun tarkkailua toteutetaan Lahelan pohjavesialueen suojelusuunnitelman mukaisesti.

Maaperä ja rakennettavuus

Kaavaehdotuksessa rakentamista on osoitettu luonnosvaihetta vähemmän. Erityisesti rakennettavuusselvitysten mukaisille rakennettavuudeltaan haastaville alueille esitettyä rakentamista on vähennetty. Lahelankaarteen varrelta on poistettu kokonaisuudessaan katualueen itäpuolinen asuinkortteli sekä Anssin-Jukan puistoon rajautuva kortteli.

Tulva-alueelle ei ole osoitettu rakentamiselle varattuja korttelialueita. Tulva-alueelle on osoitettu pieni osa Lahelankaarteen katualueesta. Kaavamääräyksissä edellytetään, että tulvariski tulee ottaa huomioon lähivirkistysalueella sekä Lahelankaarteen katualueen suunnittelussa.

Mahdollisiin vahinkoihin sovelletaan voimassa olevaa lainsäädäntöä (mm. vahingonkorvauslaki ja rakentamislaki). Rakennushankkeeseen ryhtyvä vastaa siitä, ettei rakentamisesta aiheudu vahinkoa ympäristölle tai naapurikiinteistöille.

Mielipiteet

1. Mielipide

Mielipiteet ja lausunnot päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta Lahelanpelto III (3), kaavanumero 3651 Tulevaa kaavaehdotusta varten tulisi mielestäni seuraavat asiat huomioida sitä laatiessa:

1. Lähteentietä ja sen vieressä kulkevaa kevyenliikenteenväylää levennettäisiin vain länteen Kulkijanonnen puistoalueen suuntaan koko matkalta.

2. Lähteentien ja kevyenliikenteen väliin jätetään kadunsuuntaisia pysäköintipaikkoja väh. 10 kpl koko lähteentien matkalle ainakin ns. Lahelanrinteen osalle. Nyt kadunvarressa on pysäköintikaista, mutta vain yhdessä kohtaa. Paikkoja voisi olla myös pohjoisempana.

3. Lähteentien ylittävät suojatiet muutettaisiin korotetuiksi suojateiksi. Jos ei jokaista, niin ainakin muutama, joista yksi olisi Kanervatien kohdalla. Näin etelästä tuleva liikenne hiljentäisi vauhtia jo ennen Lahelantien risteystä.

4. Kiinteistön 858-407-3-268 ja sillä sijaitsevaan asemakaava-alueeseen EV ei koskettaisi. Kiinteistö, sen koko ja asemakaava-alue tulisi pysyä sellaisenaan.

5. Kiinteistön 858-407-3-264 ja Lähteentien väliin jätetään nykyisen kaltainen viheralue, joka nimettäisiin uuteen asemakaavan EV-alueeksi (suojaviheralue). Alue voisi liittyä osaksi kiinteistön 858-407-3-268 suojaviheraluetta. Jos ko. aluetta tulee muuttaa tulisi sen pysyä väh. 5 m leveänä suojaviheralueena (Lähteentien ja kiinteistön 3-264 välinen alue).

6. Lähteentien pohjoisosan Lahelantien risteysaluetta ei ole tarvetta leventää. Kaistoja voisi selventää ja mitoittaa uusiksi. Lähteentieltä pohjoiseen ajajille tulisi olla omat kaistat kääntyvätkö he sitten oikealle vai vasemmalle Lahelantielle.

7. Lähteentieltä käännyttäessä Lahelantielle joko oikealle itään tai vasemmalle länteen on näkyvyys jo nyt hyvä. En koe, että sitä varten tarvitsee tehdä suurempia muutoksia esim. muuttamalla kiinteistöllä 858-407-3-392 sijaitsevaa Lahelantien suuntaista meluvallia.

8. Kaikissa muutoksissa tulisi huomioida muutenkin liikenteen lisääntyessä tulevaisuudessa, niin Lähteentiellä kuin Lahelantielläkin Lahelanrinteen omakotitaloalueen yksityisyys ja melunhallinta rakentamalla lisää meluvalleja, joko maa-aineksista tai puuaitoina, kuten Nahkelantiellä Autiorinteen kohdalla.

9. Kulkijanonnen puiston asemakaavanmukaista etelä-pohjoissuuntaista kevyenliikenteen väylää ei ole rakennettu ja sen voisi rakentaa ennen Lähteentien leventämistä, jolloin Lähteentien leventämisurakan aikana kevyttäliikennettä voisi

ohjata sinne turvallisemman kulkemisen takaamiseksi ja asukasviihtyvyyden lisäämiseksi.

2. Mielipide

1. TUKIASEMAT Digita Oy:n tulevat tukiasemat tulee sijoittaa maisemaan sopivasti; mahdollisimman hyvin korkeiden puiden sivuun; ei maaseudun kulttuurimaisemaa visuaalisesti pilaten. Tukiaseman ympärillä pitää myös säilyttää riittävän suuri varoalue asutukselta tukiaseman mahdolliset terveysvaikutukset huomioiden.

2. KESKI-UUDENMAAN YMPÄRISTÖKESKUKSEN LAUSUNTO ”Suunnittelualue on pohjavesialuetta, ja Tuusulanjoen ympärillä on tulvivaa aluetta.” Pohjavettä koskien: ” Ympäristökeskus on tuonut esille alueen rakentamisesta pohjavedelle ja vedenotolle aiheutuvaa riskiä myös muissa Lahelan alueelle sijoittuvista asemakaavoista, yleiskaavasta ja yleissuunnitelman päivityksestä antamissaan lausunnoissa. Nämä aiemmat lausunnot tulee myös huomioida kaavatyössä.” Miten olette huomioineet aiempia lausuntoja tässä kaavatyöskentelyssä? Luonto ja hulevesi -kohta: ”Lahelanpellon kaavoituksessa tulee huomioida, että virkistyskäyttöpaineet alueella moninkertaistuvat lähialueiden asukasmäärän kasvaessa. Knaapin metsän vanhalle alueelle (keskialueet) ei tule osoittaa minkäänlaista virkistyskäyttöä, vaan virkistyskäyttö tulee ohjata nuoremman metsän puolelle sekä kokonaan metsäalueen ulkopuolelle. Vanhan ja luonnontilaisen metsän säästyminen virkistyskäyttöpaineilta ja muodostuvilta polkureiteiltä edellyttää, että myös nuorempi metsä alueella säästetään.” -> Vastauksesta: Knaapin metsän vanha alue on merkitty asemakaavaluonnoksessa lähes kokonaisuudessaan luonnonsuojelualueeksi SL. Edellä mainittuihin liittyen painotan, että Ympäristökeskuksen huomiot pitää ottaa vakavasti ja vielä tarkemmin kaavasuunnittelussa huomioon. Knaapin metsä tulee säilyttää kokonaisuudessaan, ei vain lähes kokonaan. Myös nuorempia metsäalueita tulee säilyttää riittävän runsaasti.

3. VARAA OLLA KUUNTELEMATTA ASIANTUNTIJOITA? Aiemmat ”Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mielipiteet, lausunnot ja niihin laaditut vastineet.” Esim. juuri Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen kohdalla. Lausunnot ja suositukset eivät vaikuta ihan toteutuvan kaavasuunnitelmassa. Onko Tuusulan lyhyellä ja pitkällä aikavälillä asiaa tarkastellen turvallista, ihmisten etuja ajavaa ja todella varaa poiketa niistä? Sekä alueen asukkaiden, alueen todellisten asiantuntijoiden esille tuomista tärkeistä huomioista? Esimerkiksi kerran tuhottuja metsä- ja peltoalueita ei saada myöhemmin koskaan enää takaisin. Pohjavesialueella ja vedenottamon alueen läheisyydessä toimimisen suhteen ei ole varaa vahinkoihin ja virheisiin, yhteenkään.

4. KUSTANNUKSET Onko hankkeen kustannusarvioissa otettu huomioon lähivuosien kustannusten nousu? Yleinen kunnan periaate on ollut, että kunnallistekniikan ja infran rakentamisen kulut pitäisi pystyä kattamaan tonttimyynnillä, mutta tässä tapauksessa kulut ovat miljoonia yli tonttimyynnistä arvioidun saatavan tulon. Miten tätä perustellaan?

5. POHJAVEDEN SUOJELU & VEDENOTTAMON ALUE Pohjavesialueella on erityisen tärkeää huomioida alueella tehtävien toimien vaikutus ja pohjaveden suojelu. Sammonmäen kohdalla on pohjaveden laadulle ymmärtääkseni käynyt jotain. Kuinka paljon benchmarkkaatte esim. Sammonmäestä saatuja kokemuksia tässä? Miten kaavan mahdollistama toiminta ja erityisesti pohjaveden suojelua koskevat yleismääräykset on mahdollista yhteensovittaa? Miten varmistatte, että asemakaavaratkaisu ei aiheuta haitallisia vaikutuksia pohjaveden laatuun, määrään ja virtauksiin? Miten varmistatte, että rakennuttajat seuraavat rakennustapaohjeita, esim. pohjaveden turvaamiseksi? Kuinka usein tai miten tulette seuraamaan pohjaveden laatua? Painotan, että vedenottamon alue pitää rajata riittävän suureksi ja myös turvalliseksi ilkivallalta.

6. RAKENTAMISEN SIJOITTUMINEN Paikkapaikoin maaperän heikko laatu rakentaa, sekä tulva-alttius kyseenalaistuttavat vahvasti edelleen. Rakentamiselle tilaa löytyisi kyllä muualtakin Tuusulasta, paljon paremmalla maaperällä ja ei-tulva-alttiudella. Konkreettisena toimena: Maaseutumaisen kulttuurimaiseman tuhoaminen Lahelanpellon puolelta tulee minimoida. Suosittelisin esimerkiksi poistamaan kaiken rakentamisen Lahelanpellon puolelta; eli Lähteentien ja Lahelankaarteen oikealle puolelle sijoittuvat suunnitellut asuinalueet, eli ennen maatilaa ja maatilan jälkeen. Lähteentien vasemmalla puolella olevan asuinalueen poistaisin myös ja jättäisin kauniin koivikkometsän paikoilleen. Autiorinteen taaksetuleva alue OK.

7. ALKUPERÄISEN LUONNON SÄILYTTÄMINEN Luonnontilaista metsää ja peltoa tulee jättää riittävästi lähiasukkaiden (joita tulee olemaan paljon) virkistyskäyttöön. Esimerkiksi Lähteentien vieressä oikealla puolella olevalle peltoalueelle suosittelisin asukkaiden iloksi keto-kukkamaata, josta asukkaat voivat kerätä kukkia ilokseen. Metsäalueiden hyvinvointivaikutukset ovat tulleet lehdistössäkin esille viimeisten vuosien aikana jo moneen kertaan, joten aitoja metsiä tulee säilyttää asukkaiden läheisyydessä siten, että niihin on kävelymatka; eikä tarvitse lähteä metsäreissulle autolla, taikka tuhota metsäalueita isoiksi parkkialueiksi. Toivon, että pienille luontokaistaleille tilan jättö ei saa tarkoittaa sitä, että kaikki puut kaadetaan ensin maantasalle ja sitten ra-ken-ne-taan ja istutetaan luonnoksi kaistale tai puisto, jossa on pystyssä pari hassua istutettua, kitukasvuista puun tainta. Aitoa, jo nyt luonnollisesti kasvavaa luontoa (kasvit+puut) tulee jättää asutusten ja teiden väleihin. Metsäpolkujen ja puistojen rakentuminen ei saa jäädä viimeiseksi, tyyliin 10 vuoden päästä, vaan niiden pitää valmistua alueen lisärakentamisen tahdissa.

8. ASUNTOJEN RAKENNUSTIHEYS Suunnitelmissa asuntojen tiheydestä on jo hieman joustettu, mutta edelleen, liian tiuhaan rakentamista tulee välttää. Uusien asuntojen tulee tontin koolta ja rakentamisen ilmeeltä istua ympäröivään maisemaan ja alueella jo olevaan rakennuskantaan.

9. LAHELAN KOULUN LÄHEISYYS Suuri Lahelan koulu vaatisi läheisyyteensä helpon yhteyden lähimetsään, sekä erilaisia liikuntamahdollisuuksia. Jos alue rakennetaan liian täyteen, varsinkin asutuksesta, ei alueen asukkaiden ja koululaisten välttämättömiin

oheistoiminta-rakennustarpeisiin jää myöhemmin mitään tilaa ja mahdollisuuksia. Alueen kaavasuunnitelmia olisi hyvä tarkastella enemmän yhteiskokonaisuutena.

10. TIEYHTEYDET JA LIIKENNE Lähteentieltä Lahelankaarteelle yhteys, jossa kulkisi 2000 autoa vuorokaudessa kuulostaa hurjalta! Näin suuriliikenteinen tie suoraan asuinalueen keskeltä ei ole soveltuva ratkaisu. Lähteentieltä Lahelanpellontielle, jossa asuinalue suunniteltu siten, että kulku onnistuu ainoastaan Lahelanpellontieosuuden kautta, ilman suoraa yhteyttä Autiorinteeseen; Tällainen sumppu ei onnistune turvallisuuden kannalta. Tieyhteys on saatava myös Autiorinteen takaa. Miten taklataan liikenteen melu, pöly ja tärinä. Sekä rakennusaikana että sen jälkeen? Entä miten kontrolloidaan liikenteen määrää ja nopeutta?

11. KAAVAN TOTEUTUMISEN KONKREETTISET VAIKUTUKSET Mitä kaavan toteutuminen tällaisenaan tarkoittaisi alueen nykyisille ja tuleville asukkaille, eläimille, luonnolle ja kiinteistöjen arvoille? Kaavan varsinkaan mahdollisia negatiivisia vaikutuksia ei olla tuotu esille tasapuolisesti.

12. LAUSUNTOJEN MÄÄRÄ Sammonmäen suunnitelman kohdalla lausuntoja on saatu useammalta taholta. Miksei ole lausuntoa esimerkiksi: Uudenmaan ELY-keskukselta, Turvallisuus- ja kemikaalivirastosta, Pelastustuslaitokselta, kenties myös esim. Puolustusvoimilta ja Ilmatieteenlaitokselta (tuleviin ilmasto-olosuhteisiin liittyen, kun tulvat lisääntyvät ilmastonlämpenemisen takia).

13. TUORE HANKEKORTTI Hankekortilla ei näy kesäkuun 2025 lausuntokierroksen asukkaiden mielipiteitä ja teidän vastauksia niihin. Pidän tätä puutteellisena toimintana, ja kummaksun, että voidaanko näin menetellä?

3. Mielipide

Muistutus: Lahelanpelto III asemakaava ja asemakaavan muutos nro 3651

1. Pohjavesialue Alueella on paljon lähteitä ja pohjavesi pinnalla. Rakentamista on suunniteltu myös kosteille alueille, joille kunnan käyttämä konsultti ei suosittele rakentamista. Alueen vesiolosuhteet täytyy tutkia erittäin huolellisesti, jotta pohjaveden laatu ei vaarannu. Kosteimpiin kohtiin rakentamista tulisi kokonaan välttää, koska ilmastonmuutoksen myötä riski tulviin lisääntyy. Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen lausunto: ”Suunnittelualue on pohjavesialuetta, ja Tuusulanjoen ympärillä on tulvivaa aluetta. Pohjavettä koskien: ”Ympäristökeskus on tuonut esille alueen rakentamisesta pohjavedelle ja vedenotolle aiheutuvaa riskiä myös muissa Lahelan alueelle sijoittuvista asemakaavoista, yleiskaavasta ja yleissuunnitelman päivityksestä antamissaan lausunnoissa.”

”Suunnittelualue on suurimmalta osin savista aluetta. Monin paikoin rakennettavuus on heikkoa ja edellyttää paalutusta ja/tai stabilointia. Pohjavesi on suurelta osin suunnittelualuetta paineellista. Teiden ja rakennusten paalutus ja stabilointi aiheuttavat riskiä pohjavedelle. Kaavatyössä tulisikin jättää huonon rakennettavuuden alueet

rakentamisen ulkopuolelle, tehdä tarkemmat selvitykset happamien sulfaattimaiden esiintymisestä alueella, jättää riittävä suojavyöhyke vedenottamon ympärille sekä selvittää rakentamisen vaikutukset pohjaveden pinnankorkeuteen ja laatuun.

Rakentamisesta ei saa aiheutua haitallisia vaikutuksia pohjaveteen eikä vedenotolle. Kaavamääräyksissä tulee edellyttää mm. pohjaveden hallintasuunnitelmaa ja siihen liittyvää tarkkailuohjelmaa sekä likaisten hulevesien johtamista hulevesiviemärissä pohjavesialueen ulkopuolelle.” Nämä aiemmat lausunnot tulee huomioida kaavatyössä huolellisesti. Pohjavesialueella on erityisen tärkeää huomioida alueella tehtävien toimien vaikutus ja pohjaveden suojelu. Erityisen tärkeää on varmistaa, että asemakaavaratkaisu ja esim. rakentamisen järeä paaluttamisen tarve ei aiheuta haitallisia vaikutuksia pohjaveden laatuun, määrään ja virtauksiin. Lisäksi vedenottamon alue tulee rajata riittävän suureksi ja turvalliseksi. Pohjavesialueella ja vedenottamon alueen läheisyydessä ei ole varaa vahinkoihin ja minkäänlaisiin virheisiin.

2. Alueen luontoarvot ja hulevesi Lahelanpellon kaavoituksessa tulee huomioida virkistyskäyttöpaineiden moninkertaistuminen asukasmäärän kasvaessa ja yli tuhannen lapsen koulun rakentuessa alueelle, jolla ei ole minkäänlaista olemassaolevaa lähes 1000 lapsen koulun tarvitsemaa virkistysaluetta. Vrt. Rykmentinpuiston vastaavan kokoinen koulu tukeutuu Urheilukeskuksen palveluihin ja virkistysalueeseen. Keski-uudenmaan ympäristökeskus on lausunut: ”Knaapin metsän vanhalle alueelle (keskialueet) ei tule osoittaa minkäänlaista virkistyskäyttöä, vaan virkistyskäyttö tulee ohjata nuoremman metsän puolelle sekä kokonaan metsäalueen ulkopuolelle. Vanhan ja luonnontilaisen metsän säästyminen virkistyskäyttöpaineilta ja muodostuvilta polkureiteiltä edellyttää, että myös nuorempi metsä alueella säästetään. Maankäytön muutokset ja rakentaminen alueella tulee kohdistaa ainoastaan metsäalueiden ulkopuolelle. ” Myös sään ääri-ilmiöiden lisääntyminen ja sen myötä tuulisuuden lisääntyminen tulisi huomioida säästämällä metsäiset alueet rakentamiselta. Suunnittelualueen metsäsaarekkeet, puistoalueet ja reitit rakenteineen (levehdyspaikat penkki-pöytäryhmineen, katokset yms.) tulee suunnitella niin, että niitä voidaan hyödyntää monipuolisesti opetuksessa. Koulun lähiympäristön tulee tukea lasten fyysistä hyvinvointia ja myös mielenterveyttä. Lahelankaarre-niminen tieyhteys ja rakentaminen Lahelan vedenottamon läheisyydessä, kohdistuvat alueille, joilla on huomattavia luontoarvoja ja suojelutarpeita. Suunniteltu väylä kulkee osittain Knaapin metsän halki, joka on METSO I -luokan kohde, ja ulottuu lähdealueille. Hulevesistä Keski-Uudenmaan ympäristökeskus toteaa: (Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mielipiteet, lausunnot ja niihin laaditut vastineet) ”Koko Lahelanpellon rakentuvalle alueelle tulee laatia kaavavaiheessa hulevesiselvitys- ja suunnitelma, jotka luovat pohjan alueen hulevesihallintarakenteiden suunnittelulle. Kohde on vesiensuojelun näkökulmasta aivan poikkeuksellisen herkkä ottaen huomioon sijainnin sekä pohjavesialueella että Tuusulanjoen varressa. Alueella on näin ollen monta osa-aluetta, joiden yhteisvaikutukset on huomioitava jo kaavavaiheessa, jotta vesienhallinnan tilavarauksiin voidaan varautua ja laatia soveltuvat kaavamääräykset. Äärimmäisen tärkeää on mahdollisimman moniportainen hulevesien hallinta olosuhteet huomioiden.

Jokirantaan ohjattavan virkistysreitin osalta on huomioitava Tuusulanjoen tulvaherkkyys. Reitti on sijoitettava riittävän kauaksi joenrannasta. Hulevesisuunnitelmassa tulee arvioida valuma-alueen korkosuhteet ja tulvimisherkkyys sekä riittävä etäisyys virkistysreitin ja joen välille, lähtökohtaisesti kuitenkin min. 30 metriä riippuen rannan jyrkkyydestä. Jyrkällä rinteellä tai rantapenkereellä eroosioriski kasvaa, jolloin etäisyyden tulee lähtökohtaisesti olla suurempi, mutta toisaalta tasaisemmalla alueella puolestaan joen tulvimispotentiaali kasvattaa suositeltavaa etäisyyttä. Lisäksi jokirannan virkistyskäyttöä suunnitellessa lähtökohtana tulee olla uhanalaisen jokihabitaatin ja sen ympäristön luonnon ja lajien elinympäristöjen turvaaminen. Lähtökohtaisesti olemassa oleva puusto tulisi säilyttää, jotta voidaan minimoida eroosioriski Tuusulanjokeen. Mahdollisuuksien mukaan tulee myös pohtia puuston istuttamista alueelle ja erityisesti jokivarteen, jotta voidaan paremmin turvata Tuusulanjoen lajien elinympäristöt.” Nämä ympäristökeskuksen lausunnot tulee ottaa erittäin vakavasti ja huomioida kaavasuunnittelussa tarkasti.

3. Tieyhteydet ja läpiajo asuinalueen halki Asuinalueen läpi voisi suunnitelmien mukaan ajaa sekä pohjois-etelä, että itälänsi-sunnista: Pohjoisesta Lähteentien kautta ja Lännestä Lahelanortta. Lähteentieltä Lahelankaarteelle olevalle yhteydelle on laskettu 2000 autoa vuorokaudessa. Lahela on asuinalue, jonne ei ole tarpeellista tuoda läpiajomahdollisuutta. Lahelanpelto III asuinalueen liikenne kannattaa ohjata kokoojakadulle eli Lahelanpellontielle. Lahelankaarteen kautta kulkeva yhteys Lahelanpellontien ja Lahelanorren välillä turha. Kouluun on Lahelanpelto III-alueelta niin lyhyt matka, että pyörätiet riittävät. Näin vältetään läpiajotarve ja rauhoitetaan koulun ympäristöä sekä asuinaluetta. Kaavassa tulee huomioida iltakäytön kulku koululle sekä pysäköinti niin, että se ei aiheuta haittaa asumiseen esim. läpiajona Lähteentien kautta asuinalueen halki. Vrt. Järvenpään Aino Areenan sijainti ja pysäköintiongelmat sekä häiriöt asumiselle, kun Areena sijaitsee asuinalueen sisällä. Nykyiset pääväylät vetävät erittäin hyvin eikä Lahelan Orren tuoma hyöty matka-aikaan ole paria minuuttia enempää. Asuinalueelle ei tule luoda mahdollisuutta läpiajoon, eikä rikkoa tärkeää Tuusulanjoen viheryhteyttä, eikä myöskään investoida kuntalaisten rahoja erittäin kalliiseen Lahelanorren siltaan. Kehitetään mieluummin toimivia kevyenliikenteenväyliä. Sadat Lahelan lapset ovat vuosikymmeniä kulkeneet kouluihinsa Mikkolaan ja koulukeskukseen kevyenliikenteen väyliä Tuusulanjoen yli. Lahelan kouluun tulevat lapset pääsevät mainiosti kulkemaan kevyen liikenteen väyliä toiseen suuntaan joen yli Mikkolan suunnalta, jos sieltä on kouluun tulijoita. Kannustamme lapsia hyötyliikuntaan.

Suunnitelman materiaalissa näkyvä katukartta ei vastaa suunnitelmassa olevaa katuverkostoa. Alueen suunnitelmia on mahdoton hahmottaa, kun tiedot ja suunnitelmat ovat ristiriitaisia.

4. Kevyenliikenteen väylät Tuusulanjokilaaksoon on suunnitteilla kevyenliikenteenväyliä. Näille uusille reiteille on oltava hyvät yhteydet kaikista suunnista lähialueen asuinalueilta. Tärkeää on saada sujuva kevyenliikenteen yhteys

Hyrylän palveluiden ääreen, ilman katkeilevaa pyörätietä ja monia tienylityksiä. Kevyenliikenteenväylä Hyrylän suuntaan olisi hyvä olla sellainen, että sitä voidaan tulevaisuudessa kulkea esim. pienellä automaattisella sähköbussilla. Kestävä kehitys olisi huomioitava myös kaavoituksessa erilaisina tulevaisuuden liikkumisen mahdollisuuksina. Hyvät ja toimivat kevyenliikenteen yhteydet sekä kevyet joukkoliikenneratkaisut korvaavat Lahelan Orren ja ovat huomattavasti kustannustehokkaampia. Yksityisautoiluun kannustaminen ei ole kestävää tulevaisuutta

5. Tuusulanjoen viheryhteys Arvokas jokilaakso tulee rauhoittaa rakentamiselta ja isolta tieyhteydeltä. Tuusulan kunnan tilaamassa Lahelan Lähteen luontoselvityksessä todetaan joen muodostavan tärkeän ekologisen yhteyden, joka edellyttää jokivarren jättämistä rakentamattomaksi. Jokivarren alueet ovat asukkaiden virkistyskäytön tärkeä kohde, koska Lahelassa ei ole varsinaisia metsäalueita. Lahelan lähteen alueen luontoselvitys.pdf

Jokilaakso on ainoa hiljainen alue suunnittelualueella. Asukkaiden viihtymisen ja hyvinvoinnin kannalta ei ole kestävää uhrata jokilaakson rauhoittumisalueita liikenteelle, Liikenne on järkevää ohjata toisenlaiselle reitille, ja edullisemmalla ratkaisulla. Paraikaa on käynnissä Tuusulanjärven ja Tuusulanjokilaakson kehittäminen Tuusulan kunnan työnä. Kehittämisvisiossa on huomioitu asukkaiden ja eri sidosryhmien näkemykset sekä Tuusulan valtuuston tahtotila alueen kehittämisestä. Tuusulanjärveä ja jokilaakson aluetta koskeva asukaskysely on avoinna 19.-27.1.2026. Kyselyllä haetaan erityisesti näkemyksiä vision tavoitteiden ja uudenlaisten alueen kehittämiseen liittyvien ideoiden painottamiseen. Tämän prosessin myötä syntyvä toimenpideohjelma ja tiekartta tulee ottaa huomioon Lahelanpelto III-alueen asemakaavatyössä. Nyt tehty asemakaavaluonnos ei ole huomioinut prosessin toimenpideohjelmaa ja tiekarttaa, koska raportti kehitystyöstä julkaistaan vasta alkuvuonna 2026. Tuusulanjärven kehittämisvisio - Tuusula

6. Alueen palvelutarpeet Lahelan koulu toisi Lahelaan noin 500 yläkouluikäistä, jotka tarvitsevat palveluita ja harrastusmahdollisuuksia. Lahelanpelto III kaavassa ei ole tarjolla alueita, joissa voisi olla palveluita. Koulun tontti eikä sitä ympäröivä ”puistoalue” tarjoa koululaisille eikä asukkaille riittäviä mahdollisuuksia liikkumiseen ja rauhoittumiseen. Alueen koululaisten ja kasvavan asukasmäärän välttämättömiin oheispalveluihin tarvitaan tilaa ja kulkuyhteydet. Esimerkiksi liikuntainfra Lahelassa rajoittuu pallokenttään ja vapaaehtoisvoimin tehtäviin latuihin. Niinpä Lahelanpelto III kaavassa tulee huomioida riittävästi metsä- ja puisto- sekä palvelualueita (vrt Rykmentinpuiston vastaavan kokoisen huomioida riittävästi metsä ja puisto sekä palvelualueita. (vrt. Rykmentinpuiston vastaavan kokoisen koulun tukeutuminen urheilukeskuksen, uimahallin, kirjaston ja lähimetsän mahdollisuuksiin) Lisäksi tarvitaan suorat kevyenliikenteen kulkuyhteydet Hyrylään ja urheilukeskukseen. Lahelan palvelut ovat rajalliset, joten toivottavasti päättäjät vielä harkitsevat yläkoulun jättämistä nykyisen koulukeskuksen tontille, jossa on yläkoululaisten tarvitsema infra helposti

saavutettavissa (esim. kaupat, ravintolat, urkka, uimahalli, kirjasto, kuntosalit). Kunnan elinvoima ei lisäänny tuomalla yläkoululaiset asuinalueen keskelle palvelutyhjiöön.

7. Asiantuntijoiden ja asukkaiden kuuleminen Aiemmat Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mielipiteet, lausunnot ja niihin laaditut vastineet tulee huomioida kaavatyössä. Esim. juuri Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen osalta lausunnot ja suositukset eivät vaikuta riittävästi toteutuneen kaavasuunnitelmassa. Alueen asukkaat ovat esittäneet huolensa ja antaneet palautetta tähän suunnitelmaan sekä lisäksi aiemmin esillä olleisiin koulun puistoalueen ja Lahelanorren suunnitelmiin. Nämä tulisi paremmin huomioida kokonaisuutena kaavasuunnittelussa. Kaavasuunnittelijat eivät asu Tuusulassa, joten hyvän suunnitelman tekemiseksi on asiantuntijoita ja asukkaita ehdottomasti kuultava huolellisesti ja otettava saatu palaute ja asiantuntijoiden lausunnot vakavasti. Asukkaiden vaikuttamisen ja kunnan päätöksenteon kannalta on erittäin huolestuttavaa tehdä pieniä tilkkutäkkikaavoja – alueen kokonaisuus ei hahmotu kunnolla päättäjille saati asukkaille. Myös kuntakehityslautakunnan tulee perehtyä lausuntoihin huolella ja olla vastuullisessa roolissaan erityisen tarkka erityisesti ympäristökeskuksen lausuntojen toteutumisesta. Juuri käynnissä oleva Tuusulanjärven ja Tuusulanjokilaakson visiotyö valmistuu vasta keväällä 2026. Tätä vasta valmistuvaa suunnitelmaa ei ole huomioitu ollenkaan kaavatyössä.

Muita huomioita:

-Lahelan koulun tontin ja suunnitellun asuinalueen välissä on vain iso oja, eikä lainkaan suojakasvillisuusvyöhykettä. Koulun puistoalue koostuu hulevesialtaasta, isoista ojista sekä tulvaniitystä, joten koulun tontin ja koulua ympäröivien ojien viereiset pienet metsäalueet tulee kokonaan säästää rakentamiselta, sillä koululla ei ole lähimetsää eikä edes kunnon puistoaluetta ympärillään.

-Olemassa olevan asutuksen ja kaavoitettavan alueen väliin tulee aina jättää VL-alue. Tässä suunnitelmassa näin ei ole toimittu.

-Pientalovaltaisella alueella ei ole tarvetta viljelypalstoille. Viljelypalstat ovat käytössä vain muutaman kuukauden vuodessa ja ne vaatisivat vesipisteen. Metsäalueet ovat käytettävissä kaiken ikäisten virkistymiseen ympäri vuoden. Säästetään mieluummin metsäiset alueet yhteiseen ja yhteisölliseen vapaaajanviettoon kaiken ikäisille. Koirapuistolle löytyy parempi sijainti esim. Häklin lammen ympäristöstä tai Ristikiven alueelta, josta teollisuuslaitoskin on muuttamassa pois. Näin saadaan koululaisille ja asukkaille paremmin turvattua riittävät virkistysalueet, joita kaikki voivat käyttää ympäri vuoden. Viisautta on harkita tehtyjä päätöksiä uudelleen maailman muuttuessa. Viisautta ei ole tehdä lasten ja veronmaksajien kannalta toimimattomia, riskillisiä ja kalliita, vuosikymmeniä perheiden arkeen vaikuttavia ratkaisuja.

4. Mielipide

1. LUONNOLLISTEN METSÄALUEIDEN MAKSIMAALINEN SÄILYTTÄMINEN

Luonnollisen metsäalueen säilyttämisen etuja ovat,
*että sitä voi käyttää tasapuolisesti ja ilmaiseksi kaikki
*se on käytettävissä ympäri vuoden
*se ei vaadi vesiyhteyspistettä (kuten vaikka viljelypalstat) tai valaistusta
*se ei ole epäsiisti, eikä tuota meluhaittoja
*se ylläpitää ja hoitaa monipuolisesti terveyttä
*se ei vaadi ylläpitoon tai hallinnointiin varoja/resursseja *se ylläpitää luonnon monimuotoisuutta
*se ravitsee luonnonmarjoin, -sienin ja -kasvein
*sitä pystyy hyödyntämään opetuskäytössä

Tuusulalla on oma ilmasto-ohjelma ja ilmastotavoitteita.

Metsäalueita tuhotessa on hyvä huomioida, että: ”Yksi kuutio puuta sitoo keskimäärin noin 1 000 kiloa hiilidioksidia itseensä. Hehtaari suomalaista metsää sitoo keskimäärin noin 4 700 kiloa hiilidioksidia vuodessa.” -> yksinkertainen tapa tehdä ilmastotoimia on säästää metsää eikä tuhota sitä.

Metsän kasvaminen kestää kymmeniä ja satoja vuosia. Alueen rakentuminen ei voi mennä siten, että kaadetaan vanhaa puustoa pois ja istutetaan vähäsen sinne tänne uutta.

KTS. Lopusta linkit metsän vaikutuksiin liittyen.

2. KAAVA-ALUEEN KOHDISTUMINEN

Olen huolissani siitä, että tiet ja rakentaminen on suunniteltu alueelle, jolla on selvitysten ja lausuntojen mukaan todettu luontoarvoa ja suojelutarpeita.

Suunniteltu väylä kulkisi osittain Knaapin metsän halki, joka on METSO I -luokan kohde, joten se tulisikin säilyttää kokonaisuudessaan. Suunnitelma ulottuu myös lähdealueille, jotka pitää ottaa riittävän laajasti huomioon, rajausta ei voi tehdä liian läheltä.

Vilkkaasti liikennöity väylä kulkisi myös ainutlaatuisen perinnemaiseman ja maatilan vierestä. Juuri tällainen tyypillinen maisema on houkutellut aikoinaan alueelle ihmisiä, eikä idyllistä ilmettä ja ainutlaatuista luonnonrauhaa (mutta kuitenkin lähellä pääkaupunkiseutua) ole varaa menettää.

3. POHJAVEDEN SUOJELU

Onko riittävät ja kaikki tarpeelliset selvitykset tehty pohjaveden suojaamiseksi?

Eikä vain tehty selvityksiä, vaan tullaanko myös noudattamaan kaikkia tärkeitä huomioita ja suosituksia?

Koska alueella on paineellista pohjavettä ja mahdollisia happamia sulfaattimaita, niin onko virtausmallinnuksia, suojaetäisyysanalyysejä tai riskien kokonaisarviointia tehty?

Ja jos ei ole tehty, niin miksi ei?

Eikö ympäristölainsäädännön ennaltaehkäisyn vaatimuksiin kuulu nämä?

Eikös vesilaitoskin ollut jo aiemmin kyseenalaistanut sen, miten vedenhankinta voidaan turvata, jos rakentamista ja siten myös riskejä lisätään pohjavesialueille?

Ja siltikinkö kaavaa oltaisiin viemässä eteenpäin ennen kuin nämä riskit olisi selvitetty?

4. SUOJELTAVAT LUONTOALUEET

Myös lähteet ja niittyalueet tulee huomioida suojeltuina/suojeluarvoin osoitettuina luontokohteina.

5. ALUESELVITYSTYÖ

Alueen nykykäyttö: Miten suunniteltu käyttö sopii yhteen alueen nykyisen käytön kanssa?

Välttämättömyytenä kaavasuunnittelijoille näkisin asukaskävelyn paikallisten asukkaiden kanssa, jotka kertoisivat alueen taustoista ja käyttötavoista tällä hetkellä. Käymättä itse paikan päällä kokonaisuus ei hahmotu samalla tavoin.

6. TIEDOTUSTOIMINTA

Kaavan lähiasukkaita olisi pitänyt mielestäni tiedottaa mahdollisuudesta vaikuttaa kaavaan postilaatikoihin jaettavin infomateriaalein, sekä asiasta olisi kuulunut olla muistutus ja alueen asukkaiden haastattelut myös paikallislehdessä.

Jokaisen hankkeenne kaavaprosessi osoittaa sen, että mikä merkitys on asukkaiden ja muiden lausunnon antajien huomioinneilla suunnittelussa; onko niillä todellisuudessa mitään paino-arvoa. Toivon, että tämä kaavaprosessi antaa aihetta luottaa siihen, että tärkeät huomiot otetaan huomioon suunnittelussa.

7. JÄRJESTELMIEN TOIMIVUUS

Pyydän huomioimaan jatkossa, että
*Palautelomakesivunne pitää olla mahdollista jakaa sivuston suoran linkin kopiomalla myös muihin kanaviin Nyt tämä ei valitettavasti olla mahdollista jakaa sivuston suoran linkin kopiomalla myös muihin kanaviin. Nyt tämä ei valitettavasti onnistu.
*Palautelomakkeen pitää lähteä sujuvasti. Nyt ”lähetetty” kuittausta ei lomakkeen päivityksestä huolimatta tullut. Uskonkin, että valitettavasti usea palaute on jäänyt teille tulematta läpi lomakkeen lähetysongelmien takia.

LINKIT:

* Tutkimus paljastaa - ihminen elpyy tehokkaammin ikärakenteeltaan vanhemmissa metsissä | Helsingin yliopisto. 14.5.2025
* Mitä tiedetään metsän terveyshyödyistä? Lääketieteellinen Aikakauskirja Duodecim 2018.

* Piipahdus luonnossa voi tehdä terveydelle ihmeitä: Suomalaisselvitys löysi lukuisia hyötyjä. Terveys|Sadan tutkimuksen yhteenvedossa selvitettiin, miten luonto vaikuttaa mielenterveyteen, fyysiseen terveyteen ja kehon puolustusjärjestelmien toimintaan. Helsingin Sanomat 29.10.2025 (aukeaa vain lukuoikeudella).
* Luonto voi tarjota Suomelle jopa satojen miljoonien eurojen hyödyn kansantautien torjunnassa. Erityisesti masennuksen, kakkostyypin diabeteksen ja astman torjunnassa luonto on tärkeä. Lähiluonnon vähentäminen nostaa tutkimuksen mukaan näiden sairauksien kustannuksia. Yle.fi 29.10.2024
* Tiesitkö tätä metsien terveyshyödyistä? Esittelemme kuusi näkökulmaa WWF, 2022.
* Luonnolla on tutkitusti suuria terveysvaikutuksia – ”Olet, mitä syöt, juot, hengität ja kosketat” WWF, 2020. https://wwf.fi/wwf-lehti/wwf-lehti-1-2020/luonnolla-on-tutkitusti-suuriaterveysvaikutuksia-olet-mita-syot-juot-hengitat-ja-kosketat/
* Kyselytutkimus: Kuntavaaleissa lähimetsien säilyminen on tärkeä teema valtaosalle suomalaisista. Suomen Luonnonsuojeluliitto 2025.

5. Mielipide

Toivomme, että tässä suunnittelussa huomioitaisiin nykyiset asukkaat jotka ovat hakeutuneet alueelle sen rauhallisuuden ja asumisväljyyden sekä luonnon takia. Ihmiset, jotka ovat -70 luvulta asuneet asunnoissaan puistomaisemaa katsellen, katsovat jatkossa ikkunasta toisen talon seinää. Tällä lienee merkittävä merkitys myös asunnon arvoon. Huolenamme on myös miten vanhat asunnot kestävät alueen rakentamista. Pohja on pehmeää soraa ja alueella on nyt jo ollut haasteena perusteiden ja putkistojen vajoaminen. Rakentamisen aiheuttamat maatyöt ja liikenne todennäköisesti vaikuttavat myös ympärillä oleviin asuntoihin. Alueen lisääntyminen liikenne on myös riski alueen asukkaille. Alueella kadut on kapeita eikä erillisiä kävelyteitä ole. Katuvalaistus on heikko ja puutteellinen. Toisaalta emme myöskään toivo enempää valosaastetta alueelle. Lahelanrinne on Suomen ensimmäinen asuntomessualue jota leimaa oman aikansa tunnelma. Tällä on oma arvonsa jota ei tule uudisrakentamisella rikkoa. Lahelanpellolla ja Lahelanniityssä seisoo jo nyt uudiskohteita tyhjillään. Osin varmaan siksi, että ihmiset etsivät asumiseen väljyyttä jota uudisrakentaminen ei tarjoa ja joka nyt viedään myös vanhoilta asuin alueelta. Toivomme todella, että ajattelette asukkaiden etua tässä asiassa. Tuusula on houkutellut asukkaita pk-seudulta luonnolla ja hyvillä ulkoilu-sekä liikunta mahdollisuuksilla, jotka kuitenkin nyt hiljalleen katoavat tämän mielivaltaisen kaavoituksen ja ahneuden myötä. Keskittyisitte pitämään nykyiset asukkaat tyytyväisinä jotta he pysyvät Tuusulan asukkaina ja veronmaksajina.

6. Mielipide

Palaute kaavasuunnitelmaan lähiseudun lasten näkökulmasta.

Hei suunnittelijat! Olemme tottuneet liikkumaan pienestä asti Lähteentien rauhallisella alueella. Ensin lastenvaunuissa maaten ja istuen, sitten taaperrellen, kävellen, juosten,

pyöräillen ja potkulautaillenkin. Myös kissaa on ulkoilutettu alueella, monet muut lähiseudun asukkaat puolestaan koiria.

Tämä suunta on rauhallisuudessaan ja luonnonläheisyydessään vedonnut aina ja omaa siten jo pitkät perinteet, joita on hyödynnetty ikätasoisesti vauvasta vaariin asti.

Lähteentien ympäristössä olemme pystyneet vanhempien opastuksella tutustua moniin luonnonkasveihin sekä eri sieni- ja kukkalajeihin. Olemme keränneet luonnonkukkakimppuja, nyttenkin sieltä saisi helposti kauniin valko-kelta-sinivärisen kimpun. Täällä kävellessä joka kerta näemme ja kuulemme eri eläimiä; jänis, peura, pikkulinnut, käki, mustarastas, pieneläimet kuten perhoset, leppäkertut, mehiläiset, muurahaiset....

Vaikka alueen luontoa ei olisikaan kaikkialta luokiteltu kruununjalokiveksi; uhanalaisiksi ja suojeltaviksi lajikkeiksi/alueiksi, niin meidän mielestä jo seuraavat siellä kaikkien helposti hyödynnettävissä olevat villiyrtit ovat säilyttämisen arvoisia: nokkonen, voikukka, metsämansikka, siankärsämö, apila, mustikka, puolukka, vuohenputki, ratamo ja maitohorsma.

Tiedättekö, me lapsina rakastamme piilopaikkoja ja majanrakennusta. Luonnollisen metsän suojissa esim. kuusenalustat tarjoavat oivallisia kohteita piiloleikkiin ja irtokepeistä on puolestaan kiva rakennella majoja. Ojien ja lätäköiden vesi tarjoaa kivaa puuhaa myös. Talvisin houkuttelee pehmeät, isot lumikinokset ja jäihuurteiset tien tai pellonkohdat.

Lähteentien alueen luontokokemus on kokonaisvaltainen elämys. Se tarjoaa sekä näkö-, kuulo-, tunto-, maku- että hajuaistille stimulaatiota. Silmä lepää rauhaisan vihreän maan, luonnollisen hiekkatien ja sinisen taivaan tasapainossa. Korvat kuulevat eri lintujen visertelyä, ilman liikenteen melua. Kädet pääsevät tunnistelemaan, miltä eri luonnonmateriaalit tuntuvat kädessä. Suu herkuttelee makean metsämansikan maulla. Metsätiellä haistaa ilman raikkauden ja puhtauden. Levollinen rauha ja tasapaino välittyy kehon soluihin asti.

Olemme kuulleet, että lisää asutusta ja lapsiperheitä halutaan muuttavan nimenomaan tälle alueelle, kun kerran iso koulukin lähelle rakentuu. Nyt kun olemme vanhempien opastuksella tutustuneet kaavasuunnitelmaan, niin mielenkiinnolla kysymme, että miten olettekaan ottaneet huomioon lapset tai kasvavat nuoret tässä suunnitelmassanne?

Tuli mieleen, että voisiko esim. Lahelanpellon alueen tulvimista hyödyntääkin esimerkiksi luonnollisen luistelukentän rakentamisessa aina talvisin? Entä minne sijoittuvat pulkkamäet? Jos Lähteentien ympäristön pellot ja metsä tuhotaan, niin mistä halukkaat pääsevät keräämään aiemmin mainittuja kukkia, sieniä ja villiyrttejä jatkossa?

Arvostaisimme, että suunnitellulla alueella olisi esimerkiksi kiipeilypuita, pitkospuita, isoja matalaan kiipeilyyn soveltuvia kiviä ja tasapainopuunrunkoja. Myös pieni vesipuro,

joka on Puuhamaassa, jossa pystyy leikkiä uitettavilla pikkuveneillä ja asettaa sulkuja voisi olla mielenkiintoinen.

Kun päiväkotien ja koulujen pihat muuttuvat uusien jättirakennusten myötä yhä askeettisimmiksi, eikä enää lasten motorisia, sosiaalisia ja kognitiivisia taitoja edistäviksi, niin oman lähiluonnon rooli korostuu entisestään.

Pyytäisimme teitä kiinnittämään huomiota siihen, että kaavassa, joka paikassa, tulisi olla olemassa olevan asutuksen ja kaavoitettavan alueen välissä aina VL-(lähivirkistys)alue.

Lasten näkökulmasta tärkeässä roolissa on aina se, että joku paikka sijaitsee lapsen liikkumisen-/kävelyetäisyydellä. Lähteentien pellot ja metsät ovat sitä monille lähiseudun nykyisille asukkaille, monessa eri ikäpolvessa. Kunnioitetaanhan meidän, myös vanhojen asukkaiden ja lasten mielipiteitä?

Lähiluonnon tulee olla jokaisen lapsen oikeus. Se on taloudellisesti esteetön ja tarjoaa tilaa sosiaaliselle, psyykkiselle ja henkiselle hyvinvoinnille. Lapsuuden luontokokemuksilla on vahva yhteys aikuisiän ulkoiluaktiivisuuteen ja liikkumisen ylläpitämiseen. Luontoyhteys tukee myös lasten neuropsykologista kehitystä ja mielenterveyttä. Sen vaalimiseen tarvitaan aikaa, paikkoja ja resursseja.

Ulkoilun ja luontokasvatuksen merkitys on nostettava vahvemmin esiin. Jos haluamme rakentaa tulevaisuutta, jossa lapset kasvavat tasapainoisiksi ja juurtuneiksi aikuisiksi, meidän on tehtävä selkeä arvovalinta. Luontoyhteyden ylläpitäminen on perusoikeus, ja sen tulee olla koko kansakunnan yhteinen tavoite. Tämä on se suomalaisuuden imago, sekä perinteisesti Tuusulallakin ollut imago, jota kannattaa yhdessä tuhoamisen sijaan vaalia ja vahvistaa.

PALAUTTESEEN OLEELLISESTI LIITTYVÄT TAUSTALINKIT:

*Luonnon leikkikentät, Luontoterveyden Osaamiskeskus.

"Tanskalainen tutkimus osoitti, että lapsuus vihreässä ympäristössä, jossa on metsiä, maaseutua ja rantoja, suojaa mielenterveyttä. Tutkimuksessa oli lähes miljoonan henkilön tiedot ja heillä peräti 12 erilaista mielenterveyden häiriötä tai sairautta harvinaisempaa, jos he olivat asuneet lapsena lähellä luontoa."

"Tutkimusten mukaan luontotoiminta tukee lasten oppimista, parantaa keskittymiskykyä, rauhoittaa ja vähentää stressiä. Luonnossa liikkuminen kehittää motorisia taitoja, ja ryhmässä toimiminen on usein sujuvampaa kuin sisätiloissa. Lisäksi luonnon mikrobit, erityisesti metsämaan mikrobit, parantavat lasten immuunijärjestelmän toimintaa ja vähentävät allergioiden ja monien muiden kroonisten sairauksien riskiä."

*Mikäli lasten luontokosketus lisääntyisi, esimerkiksi masennuksen, tyypin 2 diabeteksen ja astman aiheuttamia terveydenhuoltokustannuksia voitaisiin vähentää merkittävästi. https://luontoterveydenosaamiskeskus.fi/luonnon-leikkikentat/

*Tutkimus: Metsämaassa möyriminen paransi jo kuukaudessa päiväkotilasten suojaa sairauksilta - Tutkija suosittelee lapsille päivittäistä multakosketusta. Yle.fi. 14.10.2020

*Luontoaltistus päiväkodeissa edistää lasten immuunitasapainoa ja lisää hyvinvointia. Helsingin Yliopisto, 2021.

7. Mielipide

Lähteentien muuttaminen massiiviseksi läpikulku reitiksi on erikoinen ratkaisu. Lisääntynyt ajoneuvomäärä aiheuttaa haittaa sekä vaarantaa alueen turvallisuuden siitäkin huolimatta että suunnitteilla on jotakin "ajohidasteita". Erikoista että kulkua ei pystytä järjesdtämään Lahelan Orren kautta missä jo nyt kauppa/bensa-asema ja valmis tie joka päättyy pellolle? Pohjavesialueet, luontoarvot, asukkaiden viihtyvyys, vanhan arvokkaan suomen ensimmäisen asuntomessualueen kunnioittaminen ei tunnu päätöksen teossa tällä kertaa vaikuttavan. Mielenkiinnolla seuraan tilanteen kehittymistä ja etenemistä.

8. Mielipide

Vastustan Lähteentien muuttamist läpikulkuväyläksi! Olemme ostaneet kiinteistön jo vuonna 1988! Lahelanrinne on esimmäinen messualue ja tietääkseni osittain myös suojeltu?! Kulkijanonnen metsäkaistaleen levennyksen saimme yhteisvoimin valituksin suunniteltua leveämmäksi 90- luvulla. Saimme "hajurakoa"tuleviin uusiin asukkaisiin! Saimme silloin suunnitelmat jokaiseen kotiin - toisin kuin nyt?! Alueen talot olivat tulossa aivan "kylkeen" kiinni! Saimme kuitenkin siihen "hajuraon", selkeän rajan uuden ja vanhan alueen välille! Tämän alueen läpi ei siis saa eikä voi tulla syöttöliikenneväylää! Asukkaat ovat ostaneet kiinteistöt luottaen, ettei melu ja saasteet lisäänny, puhumattakaan arvioidusta 2000 auton läpiajosta/vrk. Lisäksi tulee lisäämään autojen lisäksi myös muuta liikennttä, polkupyörät, mopot, skuutit ym. Koska Lahelanorsi on jo kaavoitettu ja hyväksytty, niin se sitten rakennetaan eikä heikennetä alueemme arvoa läpikulkevan "pikatien" muodossa! Tuusulassa on mielestäni aina ennen vaalittu viihtyisyyttä ja läpinäkyvyyttä asioissa!!! Vastustan ehdottomasti tätä hanketta!

9. Mielipide

Tuntuu nämä kaavat olevan toinen toistaan absurdimpeja. Lahelan jättikoulu ei palvele oppilaita eikä opettajia, saatikka vanhempia melun ja liikennejärjestelyiden vuoksi. Ja täysin älytöntä rakentaa tulvaalueella yhtään enempää, sillä kalliiksi tulee. Lisärakentaminen lisää liikennettä, ruuhkia näin ollen myös turvattomampaa koulutietä. Tuusulassa tuntuu olevan vallalla muutenkin trendi, että hävitetään kaikki luonto asuintalojen tieltä eli syy miksi jotkut veronmaksajat haluavat myös lähteä pois.

10. Mielipide

Alueen viheralueita tulisi varjella ja niitä tulisi jättää riittävästi. lähteentietä ei saisi suurentaa niin että se ulottuu puistoalueeksi kaavoitetun metsän alueelle, kadun levennys lisää liikennemelua lähellä oleviin kiinteistöihin ja kasvattaa liikenne virtaa.

11. Mielipide

Annan palautetta koskien kaavassa ja sen muutoksessa suunniteltua, Lahelanrinteen läpi kulkevan Lähteentien liikenneturvallisuutta. Asemakaavassa ja sen muutoksessa tarkastellaan Lähteentien turvallisuuden parantamista. Tämä on tärkeä ja kannatettava tavoite, sillä Lähteentie kulkee puistomaisen pientaloalueen läpi ja sen turvallisuus on alueen asukkaille keskeinen kysymys.

Kesällä 2025 järjestetyssä asukasinfossa kunta kuitenkin ilmoitti, ettei Lahelanorren rakentaminen ole taloudellisista syistä mahdollista. Samalla todettiin, että Lahelanpelto III -alueelle kaavoitettavan uuden asuinalueen sekä koulukampuksen syöttöliikenne tulisi Lahelanorren sijaan kulkemaan Lähteentien kautta.

Tämä linjaus herättää vakavaa huolta. Käsitykseni mukaan Lahelanorsi on suunniteltu nimenomaan palvelemaan Lahelanpelto III -asemakaava-alueelle laajenevaa uutta asuinaluetta ja koulukampusta. Mikäli Lahelanortta ei toteuteta suunnitellussa mittakaavassa ja liikenne ohjataan sen sijaan Lähteentielle, muuttuu Lähteentien rooli olennaisesti: hiljaisesta ja vähäisessä määrin liikennöidystä asuntokadusta muodostuisi koulukampuksen ja uuden asuinalueen pääasiallinen liikenneväylä.

Lähteentie on alun perin rakennettu vuonna 1970 pidettyjä Suomen ensimmäisiä asuntomessuja varten. Tie on mitoitettu palvelemaan pientaloalueen omaa paikallisliikennettä, ei kasvavaa läpiajoliikennettä tai koululiikenteen merkittäviä liikennevirtoja. Liikennemäärien kasvu vaarantaisi erityisesti jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvallisuuden sekä heikentäisi alueen asuinympäristön laatua ja laskisi vilkkaan liikenneväylän varrella sijaitsevien asuinkiinteistöjen arvoa.

Toivon, että kunta arvioi liikennejärjestelyt kokonaisuutena uudelleen. Lähteentien turvallisuuden parantaminen ei ole riittävä toimenpide, mikäli samalla suunnitellaan ohjattavaksi merkittävästi lisää liikennettä pientaloalueen läpi. Koulukampusta ja uutta asuinaluetta ei tule edistää, mikäli niiden syöttöliikennettä ei ole järjestetty turvallisella, tarkoituksenmukaisella ja asemakaavan periaatteiden mukaisella tavalla.

Pyydän, että tämä palaute otetaan huomioon kaavaprosessin jatkovalmistelussa ja liikennesuunnittelussa, jotta Lahelanrinteen pientaloalueen turvallisuus ja viihtyisyys voidaan turvata myös kunnan kasvaessa. Tuusulalaisten on voitava luottaa siihen, että pientaloalueet säilyvät turvallisina ja viihtyisinä asuinpaikkoina myös kunnan kasvaessa. On kohtuutonta, että Tuusulan kunnan omat taloudelliset valinnat johtaisivat siihen, että suunniteltuja liikennejärjestelyä ei toteuteta, vaan liikenne ohjataan sen sijaan pientaloalueen läpi.

12. Mielipide

Lähteentie liikenteen kasvu huolestuttaa. Toivon, että Lähteentien ajonopeudet pidetään kurissa. Tielle rakennetaan hidasteita, pysäköinti kielletään ja nykyiset risteykset, Kanervatie Sinivuokontie jne. säilyvät tasa-arvoisina risteyksinä. Vasemmalta tulevien on pakko hidastaa nopeutta risteykseen saapuessa. Näen päivittäin, että Lähteentietä etelään ajetaan huomattavasti suuremmilla nopeuksilla (risteyksiä ei ole) kuin pohjoiseen päin tasa-arvoisten risteyksien takia.

13. Mielipide

En hyväksy Lähteentien suurta muutosta. Tämä Lahelanrinne on ensimmäinen asutomessu alue, historiallinen, rauhallinen asuinalue.

14. Mielipide

Eriävä mielipiteeni: Tuuskoto (kaavanumero 3562, Kirkonkylä) asemakaavamuutoksen ehdotuksen nähtäville asettaminen Nykyisessä muodossaan Tuuskodon asemakaava ei riittävästi huomioi kuntalaisten toiveita eikä tue kunnan strategisia tavoitteita. Palauttamalla kaava valmisteluun ja lisäämällä vaihtoehtoja toteutukseen olisi voitu varmistaa seuraavat asiat: Kaavoitusprosessin eri vaiheissa kuntalaisten toistuvasti ilmaisemien toiveiden parempi huomioiminen jatkosuunnittelussa, erityisesti erilaisen elämys-, ravintola- tai sauna-/kahvilatoiminnan mahdollistaminen kaavassa, varaamalla alueita näille palveluille ja sallimalla monikäyttöiset rakennuspaikat, jotka tukevat ympärivuotista toimintaa. Asukkaiden virkistyksen ja palveluiden edistäminen sekä matkailun ja taloudellisen hyödyn vahvistaminen, korostamalla alueen vetovoimatekijöitä (kulttuuri, luonto, uinti- ja saunaelämykset läpi vuoden, kahvila- tai ravintolatoiminta, piknik- ja/tai grillipaikat, esiintymislava, jne) ja arvioimalla yhteisöverotulojen ja työpaikkojen lisääntymistä palvelutoiminnan kautta. Kestävän ja laadukkaan toteutuksen painottaminen, säilyttäen maiseman ja vesistöjen arvo vetovoimatekijänä ja hyödyntäen ekologisia ratkaisuja. Perustelut: Kuntalaisten mielipiteissä on toistuvasti korostettu tarvetta monipuolisille palveluille. Elämysratkaisut ja pienimuotoiset kahvila-/ravintolapalvelut tukevat kunnan elinvoimaa, virkistystä ja hyvinvointia, matkailua ja verotuloja. Ratkaisu olisi ollut linjassa kunnan strategisten tavoitteiden kanssa: elinvoimaisuus, kestävä kehitys ja yhteisöllisyys.

15. Mielipide

Lahelanpelto III, kaava nro. 3651 hankkeessa tulee huomioida Tuusulan kunnassa aikaisemmin päätetyt ratkaisut. Autiorinteesen rakennettiin ison kantatien remontin yhteydessä meluesteaidat jotka jätettiin puolitiehen odottamaan että lahelanpellon hanke etenee. Siniset aidat Nahkelantie 139 vierellä. Aidoissa olevat aukot ovat lisänneet meluhäiriötä Autiorinteen tonteille jo aiemmin olleisiin kiinteistöihin johtuen

siitä että meluaidan aukon (tieliittymän) kohdalla nahkelantien automelu korostuu. Meluesteaidat oli sen alueen suunnitelmassa laittaa kiinni kun lahelanpellon hanke etenee ja käynti autiorinteesen siirretään lahelanorsi 3 kautta. Tämä tulee lisätä suunnitelmiin sillä alueen kiinteistönomistajat ovat odottaneet tämän tulevan ja se oli ehtona nahkelantien alueen remontille. Nahkelantien remontoinnissa tehtiin myös valtava suunnittelu ja toteutus virhe kun Autiorinteen kohdalla rakennettiin oma kaista Helsinkiin päin, nyt se toimii kiihdytyskaistana ja siinä ajavat ihmiset eivät noudata aluenopeusrajoituksia jonka vuoksi melusaaste on merkittävän paljon suurempaa kuin suunniteltu nopeusrajoittern mukainen melu. Kun laitattte rumat siniset aidat kiinni alkuperäisen suunnitelman mukaan, alueen asukkaille palautuu aikaisempi rauha takaisin.

16. Mielipide

Vastustan ehdottomasti esitettyä suunnitelmaa. Pohjavesialueelle ei missään nimessä tule rakentaa! Puhdas vesi on elämän tärkein elementti ja pohjavesiä tulee suojella kaikin keinoin! Pohjavesialueen voi käyttää ihmisten hyvinvointiin luonnonmukaisella luonnonpuistona ja rakennukset rakentaa kaikkineen luontoa rasittavineen struktuureineen muualle!

17. Mielipide

En kannata Lahelan uutta asuinaluetta koksa pohjaveden saanti ja puhtaus on KAIKILLE Tuusulan kunnan asukkaille tärkeä luonnonvara jota ei saa vaarantaa.

18. Mielipide

Mielipide Lahelanpelto 3:n asemakaavasta 8.2.2026

Lahelanpelto 3:n asemakaavasuunnitelmissa korostetaan kehitettävän monimuotoista asuinaluetta, jossa korostuu viihtyisyys, turvallisuus ja kestävät liikkumisen tavat. Alueen suunnittelussa sanotaan kiinnitettävän huomiota alueen luontoarvojen säilyttämiseen, pohjavedensuojeluun, maisemallisten arvojen huomioimiseen, kevyen liikenteen reittien laadukkuuteen sekä alueen virkistyskäytön edistämiseen. Nämä eivät kuitenkaan toteudu nykyisten Lahelankangas 2:n ja Lahelanrinteen nykyisten asukkaiden elämässä, kun jopa 1 500 uuden asukkaan ja uuden koulukeskuksen liikennettä aiotaan ohjata näiden kahden vanhan asuinalueiden keskeltä. Läpiajoreittiä Lahelasta Hyrylään tulevat epäilemättä käyttämään myös nykyisen Lahelanpelto 2:n asukkaat. Kaavasuunnitelmissa sanotaan suoraan, että Lahelantiehen nykyisin liittyvä Lähteentie on suunniteltu läpiajettavaksi Lahelanpellontielle. Emme hyväksy tätä.

Lähteentien vuorokautinen liikennemäärä, 2 000 ajoneuvoa vuorokaudessa - tai suunnitelmapapereissa yhden merkinnän mukaan jopa 2100 ajoneuvoa vuorokaudessa - on täysin kohtuutonta nykyisten asukkaiden kannalta. Myös liikenteestä aiheutuva meluhaitta on merkittävä nykyisille asukkaille. Uusien asukkaiden ja koulukeskuksen

aiheuttamat liikennehaitat aiotaan siis kaataa nykyisten asukkaiden niskaan. Tämän vuoksi Lahelanorsi on rakennettava kiireesti, mielellään yhtä aikaa koulukeskuksen rakentamisen kanssa, ja joka tapauksessa ennen uusia koteja. Lahelanpelto 2:n alueelle muuttaneet ovat tienneet Lahelanorren rakentamisesta tonttia tai taloa ostaessaan, toisin kuin Lahelankangas 2:n ja Lahelanrinteen asukkaat, joille Lähteentien muuttaminen vilkkaaksi ja nykyistä leveämmäksi läpiajotieksi on järkyttävä yllätys. Lahelanorsi on rakennettava myös sen vuoksi, että Vaunukankaan koulun ja Koskenmäen kiertoliittymät tulevat ruuhkautumaan pahasti, koska esimerkiksi kulku uuteen Prismaan Koskenmäen kautta ei yksinkertaisesti vedä suurta määrää liikennettä. Vastustamme myös Lähteentien leventämistä metsäalueelle Kulkijanonnen puistoalueelle eli Lähteentien länsipuolelle. Lahelanrinteen asukkaat ovat saaneet metsäalueen säästetyksi lähivirkistysalueeksi silloin, kun Lahelankangas 2:n kaava hyväksyttiin. Sinne ei myöskään saa rakentaa mitään. Metsäalueet Lahelankangas 1:n ja 2:n välissä, Lahelankangas 2:n ja Lahelanrinteen välissä, Lahelanrinteen sisällä sekä Lahelanrinteen ja Autiorinteen välissä ovat tärkeitä asukkaiden lähivirkistymisalueita sekä merkittäviä luonnon monimuotoisuudelle. Mistään kaavapapereista ei selviä, kuinka monta taloa Lahelanpelto 3:n alueelle on tarkoitus rakentaa eli kuinka paljon uusia asukkaita on tulossa. Kaavapiirrosten perusteella alueesta on tulossa liian tiivis, vaikka Tuusulasta haetaan nimenomaan väljyyttä ja luonnon läheisyyttä.

19. Mielipide

Tuusula mainostaa itseään luonnonläheisenä paikkana. Tämä ei pidä paikkaansa koska täällä ei kohta ole missään mitään rakentamatonta aluetta. Mielipiteitä asukkailta ei kuunnella lainkaan. Lahela on illut ihanan välhä asuin paikka, on ollut peltoa ja metsää, mutta ei ole tämän suunnitelman mukaan enää.

20. Mielipide

Koskien: Lahelanpelto III, kaava nro. 3651.

1. Lahelan lähteen alueen luontoselvitys on vuodelta 2019. Yleinen käytäntö on, että selvitys tulisi päivittää, jos se on yli 3–5 vuotta vanha. Esimerkiksi arvokkaan lahopuun määrä on varmasti vahvasti lisääntynyt edellisestä arviosta. Luontoselvitys on vanhentunut ja pitäisi toteuttaa uudelleen, jotta sitä voidaan käyttää optimaalisesti päätöksenteossa.

2. Luontoselvitys on vakavasti puutteellinen. Luontoselvityksessä ei ole kartoitettu noroja. Alue on kostea, lähteiden alue, josta varmasti voisi löytyä useampikin noro. Norot luokitellaan suojelluiksi vesiluontotyypeiksi. Pienvedet, purot, norot, lähteet ja pienet lammet ovat tärkeitä metsäluonnon monimuotoisuudelle, ja niissä elää runsaasti uhanalaista lajistoa. Pienvesillä on merkittävä vaikutus veden kiertokulkuun ja ekosysteemien toimintaan, sillä ne kytkevät erilaiset ympäristöt toisiinsa. Seuraavat kohdat luontoselvitykseen viitaten:

3. Kuvio 2: Kuvion pohjoisin, asuinrakennusten lähellä oleva osa on tuoretta heinäniittyä, joka kuuluu uhanalaisiin luontotyyppeihin. Miten tämä otetaan kaavassa huomioon?

4. Kuvio 9: Lahopuuta on runsaasti ja alueen linnusto on monipuolinen. Metsäalue on maakunnallisesti arvokas luontokohde. Miten otetaan nämä huomioon siten, että määrä pysyisi/lisääntyisi jatkossakin vähenemisen sijaan?

5. Jokilaakson alue: Tuusulanjoki on merkittävä luontokohde, jossa elää myös uhanalaisia lajeja (taimen, ankerias, vuollejokisimpukka). Minkälaisin konkreettisin toimin varmistetaan näiden uhanalaisten lajien säilyminen?

6. Linnusto: Lajimäärä on alueen pinta-alaan nähden melko suuri, mikä johtuu ympäristön monipuolisuudesta: linnuille on tarjolla erityyppisiä metsiä, peltoa, niittyä, jokivartta ja pihamaita. Selvitysalueen lintulajeista viherpeippo ja pensastasku ovat uhanalaisia. Erittäin uhanalaisen viherpeipon ainoa reviiri oli Hämeentien pohjoispuolelle peltoalueen reunassa. Vähenemisensä takia silmälläpidettäviä lajeja ovat alueen pesimälinnuista harakka, kanahaukka, närhi, pensaskerttu ja västäräkki. Lajit olivat selvitysalueella vähälukuisia ja niitä tavattiin vain yksi tai kaksi paria. Muita huomionarvoisia lajeja olivat alueen ainoa uuttukyyhky (reviiri vedenottamon luona), Knaapin vanhan metsän pikkusiepot (2 reviiriä), monipuolista lehti-metsäympäristöä kuvastavat lajit mustapääkerttu, kultarinta ja satakieli sekä pensaikkomaiden kerttuset (kuva 11). Miten varmistetaan linnuston lajimäärän moninaisuus ja määrä tulevaisuudessakin?

7. Lepakot: Kaikki maassamme esiintyvät lepakot kuuluvat luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeihin, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty luonnonsuojelulaissa. Selvityksessä tehtiin yhteensä 18 havaintoa lepakoista. Maankäytössä tulee ottaa huomioon alueen arvo lepakoille mahdollisuuksien mukaan. Kuvaan 12 rajatut arvokkaat lepakkoalueet ovat luokan III kohteita (tärkeä ruokailualue). Kohteet tulisi säilyttää lepakoille sopivana saalistusympäristönä mahdollisuuksien mukaan. Metsäalueen puusto sekä kosteus- ja valaistusolot tulisi säilyttää mahdollisimman hyvin nykyisen kaltaisina. -> Miten varmistetaan lepakoiden säilyminen? Miten huomioidaan lepakoiden käyttämä alue sekä em. säilytysolosuhteet?

8. Luonto: Lähteen alueen merkittävät luontoarvot keskittyvät Tuusulanjoen varteen ja alueen puustoltaan vanhimpiin metsäkuvioihin. Uhanalaisista luontotyypeistä alueella on pieninä kuvioina tuoretta ja kosteaa lehtoa sekä lehtokorpea. Uhanalaisten luontotyyppien esiintymät kuuluvat seuraavassa alaluvussa säilytettäviksi esitettyihin kohteisiin. Lisäksi Tuusulanjoki on luokiteltavissa savimaiden purot ja pikkujoet -luontotyyppiin, joka on Suomessa äärimmäisen uhanalainen (CR) Tuusulanjoki on merkittävä luontokohde jolla on sekä luonnonsuojelullisia että maisemallisia arvoja (CR). Tuusulanjoki on merkittävä luontokohde, jolla on sekä luonnonsuojelullisia että maisemallisia arvoja, Joen alajuoksulla on uhanalaisen taimenen lisääntymiseen sopivia kohteita. Myös Lähteen selvitysalueella oleva jokiosuus sopii vedenlaadun perusteella

taimenen lisääntymiseen. Selvitysalueen pohjoispäässä Jokipuistossa kunnostettiin syksyllä 2019 kaksi koskipaikkaa taimenen kutupaikoiksi. Uhanalaisista kalalajeista myös ankerias kuuluu Tuusulanjoen eläimistöön. Jokilaakson pohjoispää on lepakoille tärkeä ruokailualue ja mahdollisesti myös siirtymäreitti. Tuusulanjoen luontotyypille, savimaiden purot ja pikkujoet, on ominaista voimakkaat vuotuiset virtaamavaihtelut, saven samentama vesi sekä alttius tulvimiselle. Luontotyyppi on Suomessa äärimmäisen uhanalainen. Tuusulanjokivarren toimenpidesuunnitelmassa joki reunapuustoineen ehdotetaan säilytettäväksi mahdollisimman luonnontilaisena. Kunnostustoimiksi esitetään meritaimenen lisääntymiseen sopivien paikkojen kunnostusta ja jokeen ryönäpatoja muodostavien puiden poistamista. Jokivarren tulvametsät (kuva 13) rajattiin luonnontilaisena säilytettäviksi kohteiksi. Lähteen alueen suunnittelussa jokiluonto on syytä ottaa huomioon ainakin hulevesien osalta. Miten em. uhanalaiset ja äärimmäisen uhanalaiset luontotyypit ja lajit huomioidaan kaavassa? Entä hulevedet?

9. Knaapin metsä: Knaapin metsä on kokonaisuutena METSO-ohjelman luokan I kohde. Pinta-alansa (11,2 ha) puolesta alue täyttää Uudella-maalla maakunnallisesti tärkeäksi arvoidun metsäalueen kriteerit (yli 5 ha:n laajuinen luonnontilaisen kaltainen metsä. Knaapin metsä tulisi perustaa luonnonsuojelualueeksi ja osoittaa asemakaavassa SL-merkinnällä. Mahdollisia polkureittejä ei tule osoittaa alueen kuusivaltaiseen osaan. Knaapin eteläinen metsikkö: Pieni vanhan metsän kuvio on paikallisesti arvokas luontokohde, joka täyttää METSO-ohjelman (Syrjänen ym. 2016) arvoluokan II kriteerit. Metsikön säilyttäminen luonnontilaisena on suotavaa. -> Knaapin metsä tulee säilyttää kokonaisuudessaan luonnonsuojelualueena; kaavaa tulee muokata se huomioiden.

10. Ekologiset yhteydet: Tuusulanjoen varsi muodostaa tärkeän ekologisen yhteyden, joka sopii sekä vesiympäristön että maaympäristön lajien kulkuyhteydeksi. Yhteys jatkuu etelään Vantaanjoen varrelle ja pohjoiseen Tuusulanjärven länsirantaa pitkin. Yhteys on merkitty myös Tuusulan yleiskaavan 2040 Viheralueet- ja yhteydet ja luontoarvot -teemakarttaan. Yhteyden toimiminen edellyttää jokivarren jättämistä rakentamattomaksi. Miten rakentamattomuus tulee toteutumaan?

11. Lähteentielle, joka sijaitsee pientaloasutuksen keskellä, muodostuisi yhtäkkiä tuhansien autojen läpiajoliikenne päivittäin. Miten estetään meluhaittoja? Miten turvataan lasten turvallinen liikkuminen? Alue on pohjavesialuetta, tärkeän vedenottamon vieressä; tien pitäminen talvisin turvallisena aiheuttanee omat haasteensa käytettävien aineiden osalta?

12. Kun asukkaita tulisi alueelle runsain mitoin lisää, mutta luontoaluetta kutistettaisiin, niin miten mahdollistetaan riittävän kokoinen ja monipuolinen luontoalue, ilman että itse luonto tulee kyseisessä paikassa kärsimään?

13. Kulttuurimaisema. Nyt on ollut Lähteentien pellolta avoin näkymä pitkälle tulevaa Lahelanpellon asuinaluetta kohti. Tämä maisema kuitenkin menetettäisiin, samoin kuin kukkia täynnä oleva pelto (ainoa lähistöllä), joka toimii myös ruokailupaikkana peuroille.

Peurat puolestaan tulevat paikalle läheisen koivumetsikön turvin. Minne uusi kukkapelto?

14. Millainen on kaavahankkeen konkreettinen, monipuolinen ja ajantasainen, kaikki aspektit (vaikutukset luonnolle, eläimille ja ihmisille, lyhyellä ja pitkällä aikavälillä) mukaanottava arviointi? Saadaan rahaa, mutta mitä kaikkea menetetään?

15. Maaperä on huono rakentamiselle ja alue on tärkeä ja riskialtis vedenottamon ja pohjavesialueen takia. Rakentamissuunnitelmat olisi syytä siirtää toisaalle.

21. Mielipide

Lisäyksenä mielipiteeseen Lahelanpelto 3:n kaavaluonnoksesta: Kaavaluonnosten mukaan näyttää siltä, että myös Autiorinteen alapuolisen uuden asutuksen liikenne aiotaan ohjata Lähteentien kautta. Miksi? Se liikenne pitää ohjata joko Huhtatien tai Autionkujan kautta Nahkelantielle, jotta läpiajoliikenne ei muodostuisi kestämättömäksi Lahelanrinteen ja Lahelankangas 2:n nykyisille asukkaille. Lisäksi liikennettä pitää ohjata rakennettavalle Lahelanorrelle. Huhtatien liittymä on lähellä liikenneympyrää, mutta niin on Lähteentienkin liittymä. Välimatka Autionkujan liittymään on itse asiassa pisin kaikista kolmesta, joten herää kysymys, miksi läpiajoliikennettä ei ohjata sitä kautta?

22. Mielipide

Tässäpä on varmuuden vuoksi vielä tämän palautelomakkeen varsin pieneen tilaan kopioituna mielipiteemme asiaan Lahelanpelto III asemakaava (nro 3651), päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma 2026:

Olemme Lahelanpelto III -asemakaavahankkeen asianosaisia. Asumme kaava-alueen keskellä kiinteistöllä, johon kaavassa kohdistuu suoria ja merkittäviä vaikutuksia. Kiinteistömme rajalle ja osin kiinteistöllemme on osoitettu Lahelankaarre-niminen tieyhteys, ja kiinteistömme välittömään läheisyyteen on osoitettu uutta asutusta.

Kiinteistöllä on pitkään pidetty maatilan eläimiä osana tilan vakiintunutta käyttöä. Eläintenpito ei ole liiketoimintaa, mutta se on yksi niistä maankäytöllisistä lähtökohdista, joihin kaavaratkaisulla on suoria ja pysyviä vaikutuksia.

Olemme osallistuneet Lahelanpellon alueen suunnitteluun sen eri vaiheissa ja jättäneet kirjallisia mielipiteitä mm. yleissuunnitelma- ja selvitysvaiheessa 11.12.2023, asemakaavavalmistelussa 18.11.2024 sekä Lahelanpelto III -asemakaavan kaavaluonnosvaiheessa 16.6.2025.

Näissä esittämämme huomiot hankkeen vaikutuksista ovat edelleen voimassa. Päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma 2026 ei kuitenkaan osoita, että kaavahankkeen arviointitapaa olisi olennaisesti täsmennetty tai korjattu suhteessa aiemmin esiin nostettuihin ongelmiin, vaan jää luonteeltaan kuvailevaksi eikä täytä osallistumis- ja arviointisuunnitelmalle asetettua tehtävää suunnittelua ennakollisesti ohjaavana asiakirjana. OAS esittää yleisellä tasolla, että useita vaikutuksia arvioidaan,

mutta ei avaa, millä menetelmillä, missä vaiheessa ja millä tarkkuudella arviointi tapahtuu tilanteessa, jossa kaavaratkaisun vaikutukset ovat kiinteistökohtaisesti merkittäviä ja osin palautumattomia. Tästä syystä OAS ei täytä sille kaavaprosessissa kuuluvaa ohjaavaa roolia. Se vaikuttaa ensisijaisesti reagoivan jo laadittuun kaavaluonnokseen sen sijaan, että se ohjaisi suunnittelua ennakollisesti kaavan vaikutusten laatuun ja laajuuteen nähden.

Kaavaprosessin aiemmista vaiheista on nähtävissä toistuva menettely, jossa keskeisten riskien tarkempi arviointi on siirretty myöhempiin vaiheisiin. Tämä koskee erityisesti pohjaveden ja hulevesien yhteisvaikutuksia, maaperään liittyviä riskejä, tie- ja liikennejärjestelyjen ympäristövaikutuksia sekä luonnonsuojelulain ja vesilain alaisten kohteiden turvaamista. Kun vaikutusten arviointi jätetään toteutus- tai rakennuslupavaiheeseen, ei osallisilla ole mahdollisuutta arvioida eri ratkaisujen keskinäisiä vaikutuksia kaavaratkaisun tasolla. Päivitetty OAS ei osoita, että tästä menettelystä olisi luovuttu tai että arviointi olisi tarkoitus tehdä aidosti ennen kaavaratkaisujen lukkiutumista.

Kaavassa esitetty Lahelankaarre-niminen tieyhteys kohdistuu suoraan kiinteistöömme ja sen nykyiseen käyttöön. Tieyhteys sijoittuu kiinteistömme rajalle ja osin kiinteistön puolelle alueille, joita käytetään eläintenpitoon ja siihen liittyviin pihapiirin toimintoihin. Tällä on suoria ja pysyviä vaikutuksia pihapiirin toiminnalliseen käyttöön. Tästä huolimatta OAS ei tuo esiin, että tielinjauksen tai siihen liittyvien liikennejärjestelyjen toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja olisi tarkoitus arvioida vertailevasti. Ilman vaihtoehtojen arviointia ei ole mahdollista arvioida ratkaisun välttämättömyyttä tai oikeasuhtaisuutta suhteessa nykyiseen maankäyttöön ja ympäristöön. Tämä rajoittaa osallisten mahdollisuutta muodostaa perusteltu kanta kaavaratkaisun vaikutuksista ja tosiasiallisista vaihtoehdoista.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman keskeinen tarkoitus on turvata osallisille mahdollisuus vaikuttaa suunnittelun lähtökohtiin ennen kuin ratkaisut lukkiutuvat. Tässä hankkeessa OAS on päivitetty vasta sen jälkeen, kun kaavaluonnos on jo ollut nähtävillä ja keskeiset ratkaisut ovat pitkälti muotoutuneet. Päivitetty OAS ei avaa uusia arviointitapoja eikä vaihtoehtoja, joihin osalliset voisivat vaikuttaa ennen kaavaehdotusvaiheeseen siirtymistä. Tästä syystä osallistuminen jää tosiasiallisesti muodolliseksi.

Edellä esitetyin perustein katsomme, että viitteessä mainittu päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma 2026 ei ole riittävä suhteessa Lahelanpelto III -asemakaavan vaikutusten laatuun ja laajuuteen. Kaavaprosessin jatkaminen ilman olennaista arviointien täsmentämistä, ennakollista vaikutusten selvittämistä ja osallisten todellista vaikutusmahdollisuutta on ennenaikaista ja lain tavoitteiden vastaista.

23. Mielipide

Uusi Lahelanpelto 3 asuinalue tulisi rakentaa pientaloalueeksi, ei kerrostaloja. Omakotitaloja tulisi suosia enemmän. Alueella tulisi säilyttää luonnon monimuotoisuus ja rakentamista ei tulisi tehdä liian tiiviiksi. Alueen teiden rakentaminen tulee miettiä tarkasti, ettei niistä tule liiallista läpiajoliikennetta nykyisille asuinalueille. (palautteni haluan antaa nimettömänä)

24. Mielipide

-Yläaste tulisi säilyttää lähellä mm. Urheilukeskusta, kirjastoa, uimahallia, lukiota ynnä muita palveluita. Koulu on suunniteltu rakennettavan joen suistoalueelle, joka voi aiheuttaa perustuksille haittaa, mutta myös pienille koululaisille vaaratilanteita. Koulun perustusten teko on kallista kyseiselle alueelle. Lähteentien muuttaminen läpikulkutieksi ei palvele Lahelan asukkaita, Lahelantie-Nahkelantie toimii oikein hyvin, edes aamuisin ei ole ruuhkia enää nykyään liikenne ympyröiden ansiosta. Lahelanrinteen turvallisuus kärsisi todella paljon, mikäli läpikulku avattaisiin. Peruskouluikäiset eivät kulje autolla kouluun, jolloin turvallinen kulku jalan ja pyörillä olisi mahdollistettava, autoliikenne sitä ei mahdollista vaan lisää vaaratilanteita. Mikäli Lahelalaiset lähtevät Vantaan suuntaan, lähtevät he ennemmin Jokitien tai Maantienkylän suuntaan, tämäkään ei siis selitä tarvetta tehdä läpikulkua. Jos jotakin Tuusulassa ja Lahelassa halutaan parantaa, niin bussiyhteyksiä jotta kaikkien ei tarvitsisi niitä omia autoja hankkia.

25. Mielipide

Kyseinen kaavahanke koskee osittain 27.7.1978 voimaan tullutta Koskenmäen rakennuskaavan muutosta ja laajennusta Autiorinne. Tuusulan kunta ei ole toteuttanut asemakaavana voimassa olevan alueen maankäyttöä kääntöpaikkojen osalta siten kuin asemakaavassa määrätään, mikä vaikeuttaa kiinteistön 858 – 409 – 5 -104 tarkoituksenmukaista ja optimaalista käyttöä.

Kyseisen kaavatyön tavoitteena ~~tulla~~ tulee olla sivulla 2/13 mainittujen seikkojen lisäksi osoittaa ajoyhteys kiinteistön 858 – 409 – 5 -104 eteläosaan uudelta asuinalueelta esimerkiksi kaavaluonnoksessa jalankululle ja pyöräilylle esitetyn kadun sekä lähivirkistysalueen, joka on voimassa olevassa kaavassa maanviljelyaluetta (Mv), kautta.

Edellä esitettyyn viitaten alueidenkäyttölain 60 §:n mukaista asemakaavojen ajanmukaisuutta tulisi Autiorinteen eteläosan kortteleiden ja liikennejärjestelyiden osalta arvioida Lahelanpelto III – kaavatyön yhteydessä.

Kaava tulee laittaa uudelleen nähtäville luonnoksena, mm. koska kaavaselostus on vaikutusten arvioinnin osalta puutteellinen.

Minulle tulee toimittaa sähköpostitse tieto kyseenä olevan Lahelanpelto III- kaavan / -kaavamuutoksen nro 3651 hyväksymisestä.

25.1. Vastine

Ajoyhteys ja liikenteelliset asiat on ratkaistu voimassa olevassa Koskenmäen/Autiorinteen rakennuskaavassa (lainvoima 1978). Kiinteistö 5:104 rajautuu Lahelanpelto III kaavaehdotuksen mukaiseen Elonkokoojan puistoalueeseen. Tontille ei ole perusteltua järjestää ylimääräistä ajoyhteyttä Elonkokoojan kautta. Katujen rakentaminen ratkaistaan erillisissä katusuunnitelmissa kaavan toteuttamisvaiheessa.

Kaavaselostusta on täydennetty ehdotusvaiheessa erityisesti vaikutusten arvioinnin osalta.